

POVZETEK KONČNE BESEDE

Spoštovano sodišče, spoštovana gospa sodnica, spoštovani vsi!

Na začetku bi tožilstvo želelo povsem na kratko predstaviti tri izhodišča v zvezi z delom tožilstva, ki so tožilstvo vodile ali vplivale na delo v tej zadevi, v nadaljevanju pa bo podana dokazna oceno tožilstva in odgovori na nekatera pravna vprašanja:

- 1.) Tožilstvo se je že pred začetkom glavne obravnave srečevalo s številnimi pritiski v laični in strokovni javnosti, ki je marsikdaj brez natančnejšega poznavanja spisovnega gradiva slabo prikrivala svoj politični interes za takšno ali drugačno končno odločitev sodišča in pred tem tožilstva – ne glede na dejstva. Pritisk so pomenila tudi nenehna prizadevanja, da bi bila javnost zgolj enostransko obveščena o vrednotenju posameznih dokazov izven glavne obravnave, na kar tožilstvo nima ustreznega instrumentarija za odgovore, ker vrednotenja dokazov ni mogoče prenesti izven sodne dvorane, s čimer je bilo tožilstvo sicer pogosto soočeno. Pritisk je pomenila tudi očitno namerno sproženo sporočilo vesti, da se tožilca umikata iz te zadeve in vseh podrobnosti niti ni mogoče naštetih, niti tožilstvo tega ne želi.
- 2.) Pritiske je treba omeniti le zaradi tega, ker ni mogoče zanikati, da ima proces lahko določene politične posledice, ker je obdolžen tudi Ivan Janša, ki je bil dvakrat predsednik Vlade RS, ne glede na kasnejši prevzem mandatarstva, torej institucije države, za katero je tudi državno tožilstvo (prav tako institucija države in pravosodni organ) zainteresirano, da funkcionira v korist vseh nas, državljanov RS, ne glede na to, kam se uvršča v političnem spektru in kar nikakor ne more in ne sme vplivati na ravnanje tožilstva in sodišča. Zato v tem procesu nikoli ne bo črno - bele slike o zmagovalcu in poražencu, saj smo na določen način poraženci vsi: **obsodilna sodba, do katere po oceni tožilstva vsekakor mora priti tudi za Ivana Janšo**, lahko v določeni meri načne ugled najvišjih državnih institucij, kar nikakor ni in ne more biti interes tožilstva, oprostilna sodba pa bi po drugi strani pomenila, da korupcije nismo sposobni obsoditi, nanjo reagirati kot zlo samo po sebi, ki razžira družbeno tkivo in je Slovenija tudi v tem procesu pod budnim očesom pomembnih mednarodnih institucij, kakor so (še posebej v zadnjem času) OECD in druge. **Toda ne zaradi tujine, ampak zaradi nas samih** je borba proti korupciji potrebna. Pomembno se zdi poudariti (da to slišijo tudi obdolženci in javnost), da v tej zadevi izhodišče za delo tožilstva nikoli ni bilo doseganje nekakšnih političnih ciljev, pač pa spoznanje, da je korupcija zlo. Mislimo, da v naši družbi **mora obstojati konsenz o tem, da je korupcija zlo**, kot zlo samo po sebi (torej uvrščeno med t.i. *mala in se*). Nismo prepričani, da takšen konsenz dejansko obstoji ali pa obstoji le na deklaratorni ravni, ker so raziskave mednarodnih organizacij pokazale, da se lahko Slovenija po nekaterih kazalcih po korupciji uvršča celo na prvo mesto. To je navsezadnje razvidno tudi iz vrednotenja zakonodajalca, ki je korupcijo, kakršno sedaj obravnava to sodišče, zavestno uvrstil med dejanja, za katera je možno vložiti le obtožni predlog, ne pa tudi obtožnice, kakor v Avstriji in na Finskem, kjer je enakovrstno dejanje označeno kot najhujša oblika kriminala in se že v naslovu njihovih kazenskih zakonikov tako tudi imenuje. **In če je korupcija zlo, potem tisti, ki se proti zlu ne bori, zlo podpira tudi sam.** Ta vidik pa je tudi edini motiv in izhodišče tožilstva v tej zadevi.
- 3.) Tretje izhodišče je izziv, ki ga je tožilstvu v določeni meri ob ugovorih zoper obtožni predlog zastavila celo obramba. Gre namreč za vprašanje, ali je mogoče zadevo pred

podrobnejšo analizo materialnih in personalnih dokazov pojasniti na enostaven način. Mislimo, da je to mogoče in uvodoma je zadevo z že vsebovanimi dokaznimi zaključki mogoče predstaviti na sledeč način:

Denar za podkupnine, ki jih večina udeležencev v tem postopku neustrezno imenuje »provizije«, je bil po izjavi Niitynena tako preko videokonference v Ljubljani, kakor tudi na Finskem, že v Patrii rezerviran v Wolfovem deležu za stranko, ki je vladajoča in v Vladi RS nosilec političnih odločitev. To je bila takrat stranka SDS, kar so vedeli tudi obdolženci na Finskem, ker so vedeli, kdo je predsednik te stranke in se le on tudi edini v imenu vladajoče stranke v Vladi pojavlja v dokumentih Patrie. **Ciljnost** je bila torej določena že na samem začetku, saj zadnji cilj ni bil samo Zagožen, ali politiki na sploh ali druge osebe. Cilj je bil v Patrii natančno določen: isti korupcijski cilj, to je stranka SDS z Janšo, ki je bila vladajoča v Vladi, je bil istočasno določen v Patrii in v Rotisu v t. i. šabloni TK, JZ, IVAN oz. in STRANKA in zato podkupovanje stranke z Ivanom Janšo na dveh mestih hkrati ne more biti slučaj, kakor je za vse v tenorju navedene osebe in tudi za Janšo ugotovilo tudi avstrijsko sodišče. Denar pa ni bil rezerviran v Wolfovem deležu le špekulativno, ker je bil Riedlu oziroma RHG tudi dejansko nakazan in je tako **obljubo plačila spremljal tudi realni finančni tok**. Toda denar očitno ni bil nakazan le za Riedla oziroma RHG, ki naj bi po stališču obrambe zgolj pretiraval s prikazovanjem svojih zaslug za projekt in se na ta način »tržil«, pač pa je Riedl nemudoma denar v višini 30% predplačila provizije nakazal na zasebni račun Walterja Wolfa na avstrijsko banko v avstrijski Lipnici. Po elektronskem sporočilu z dne 15. 9. 2005 ob 13:11 – 140-143doc. naj bi bil namreč prav Wolf tista oseba, ki bo denar razdelila, češ »On (to je Wolf) bo razdelil«. Krog se zaključil s Patrijinim dokumentom 270 doc., ki je bil najden pri Wolfu, torej osebi, ki naj bi denar razdelila, v katerem je pojasnjeno, komu in v kakšnih deležih naj bi bile provizije razdeljene. V tem internem dokumentu Patrie (in ne Riedla!) je namreč poleg deleža 4,2% in navedbe »Org« z roko pripisano »organisation« in »(SDS PM JANZA?)«. Na mestu je sklep, da se organizacija nanaša na stranko SDS, katere predsednik je bil obdolženi Janša. Ta ista organizacija in delitev provizije v višini 4,2% pa je omenjena tudi v 123.doc. Zato ne more biti dvoma, da je bil denar, ki je tudi v delni višini 30% provizije že prišel do avstrijske banke in bil po stališču avstrijske sodbe deloma tudi izplačan preko dr. Zagožna ali kakega njegovega zaupnika za Ivana Janeza Janšo in stranko, pred tem najmanj tudi obljubljen v deležu od celotnega posla. To je kratko bistvo t. i. afere Patria. **In z dokazi in podatki, ki so v spisu, tega preprosto ni mogoče izpodbiti**, ne da bi napravili silo nad podatki in dokazi v spisovnem gradivu.

Vse, kar se dogajalo po nakazilu 30% predplačila na Wolfov zasebni račun, ko Wolf denarja ni mogel dvigniti, in so bila obvestila o sumljivih transakcijah poslana v Ljubljano, Helsinke in na Dunaj, je reševanje položaja, ko so se odkrile okoliščine, ki so utemeljevale sum, da gre za podkupnine. Tu gre za antidatirano pogodbo z dne 1. 7. 2005, ki je bila dejansko podpisana 7. 2. 2007 o svetovalnih storitvah med RHG in ICB, račun neobstoječe firme WOLFRANCH z dne 26. 1. 2007 za znesek 2. 323. 276, 00 EUR. Tudi domnevno nakazilo Apichatu Shiritapornu je zgolj odvratanje suma *post festum*, ker gre za prav tolikšen manjkajoč znesek, kakor ga v Lipnici Wolfu ni uspelo dvigniti, hkrati pa Wilhelmer na zaslišanjih 23. 9. 2009 in 1. 12. 2008 – pa čeprav kot direktor firme ICB in izdajatelj računa – ni vedel za obstoj kakšnega vodnega projekta na Tajskem, ki bi opravičeval kakršnokoli izplačilo. Na računu z dne 12. 1. 2007 pa je pri znesku 899. 992, 00 EUR celo z roko z Wilhelmerjevo pisavo napisano Slowenien, kar že samo po sebi kaže, da gre za denar iz slovenskega projekta in ne za dolžniškoupniško razmerje med Shiritapornom in ICB in zato ni pomembno, kaj je ali bi izjavil Shiritaporn (če na tem mestu niti posebej ne poudarjamo, da je Shiritaporn na Tajskem tudi sicer zanikal, da bi

prejel kakršenkoli denar in je sodišče to izjavo prečitalo). Tu bi tožilstvo lahko zaključilo, vendar pa kompleksnost primera in njegova pomembnost vsekakor terjata podrobno obrazložitev.

4.) Pred detajlnejšo analizo vendarle treba še enkrat ponoviti, da je Niitynen potrdil navedbo, da je prepričan, da bi bila podpora stranki izplačana SDS, da je bila rezervirana v Wolfovem deležu, ker je sam opravil rezervacijo v Wolfovem deležu in se je Wolfov delež lahko spremenil, odvisno od finančne podpore stranki (SDS), ki je bila vladajoča stranka v Vladi. Delež denarja je bil rezerviran in obljubljen za to, da bi preko vladajoče stranke v Vladi, Vlada s svojo odobritvijo zagotovila politično podporo in s tem vpliv (odobritev), da bi bil na razpisu izbran takšen lokalni zastopnik in gospodarski partner Patrie, ki bi na razpisu uspel tudi zaradi politične odobritve oziroma podpore in ne le zaradi tehničnih prednosti oklepnikov 8x8. Priča Wiitakorpi je na glavni obravnavi dne 3. 9. 2012 na straneh 3 in 39 od 41 povedala, da je bila na enem izmed sestankov koncerna Patria Oy in se je spomnila, da je bilo takrat povedano, da je bilo podjetje Rotis odobreno od takratne slovenske Vlade, ker je odobritev Vlade potrebna za takšne projekte, ker gre za milijonske zneske in v nobeni državi ni mogoče skleniti posla, ne da bi vlada odobrila partnerja, s katerim se sklene posel (str. 14 od 41 istega zaslišanja). Na ta način naj bi bilo preko lokalnega partnerja, ki je tudi nastopil na razpisu, zagotovljeno, da bi Patria preko Rotisa pridobila posel v Sloveniji in bila izbrana kot proizvajalec oklepnikov in dobavitelj tehnologije za oklepnike 8x8 Sloveniji. Iz dokumentacije je izkazano, da je še najmanjši delež provizij bil namenjen Riedlu oziroma njegovi firmi RHG za svetovalne in konsultantske storitve, ki so bile v zvezi s trženjem oklepnikov 8x8 pravzaprav neobstoječe in zgolj navidezni gospodarski posli. Riedl se je sestel z dr. Zagožnom in deloval preko Wolfa po neuradni poti posredno na Vlado oziroma stranko SDS in oklepnikov ni tržil na MORS ter je tudi Patrio obveščal le o teh svojih stikih. Denar je bil glede na dokumente, ki so bili predstavljeni na glavni obravnavi, torej v pretežni meri (4,2%) namenjen oziroma obljubljen dr. Zagožnu in stranki SDS z Ivanom Janšo in je bil ta delež največji od vseh provizij. To je dokazano že pri zahtevanem in izplačanem predplačilu RHG oziroma Riedlu, saj **Riedl** –kar je treba ponovno poudariti - **denarja ni zadržal zase**, čeprav naj bi bil namenjen prav njemu oziroma RHG, pač pa ga je nakazal na Wolfov zasebni transakcijski račun v avstrijski Lipnici zato, ker je bila Wolfova naloga glede na dokumentacijo denar razdeliti in ne obdržati zase (140-143 doc.). Pri tem je bila izdelana tudi shema, kako bi razdelitev provizije potekala vsako naslednje leto, dokler ne bi bila v celoti izčrpana v višini 100% v razdobju od leta 2007 do 2013 (priloga 3, št. 295). In ker je bila nezakonita provizija za Cekuto in Wolfa po dokumentih dogovorjena in izplačevana (tudi plačilo 30%) preko Riedla, bi Wolf lahko denar razdelil le dr. Zagožnu in preko njega stranki za – kakor je navedeno v 270 doc., najdenim pri Wolfu – za »SDS PM Janza« in ne tistim osebam, za katere sta poskrbela že Patria in Riedl (nikakor torej ne Cekuti ali celo Lebanu). Da je bila v zvezi s tem in celotnim poslom dana **obljuba nagrade**, pa kaže celo okoliščina, da jo **je Patria dodatno dala v pisni obliki, 262.doc, to je 30% predplačila od celotne vsote provizije**. Dala jo je po daljšem oklevanju tudi zato, ker iz Slovenije ni bilo še nobenega predplačila za oklepnike, da bi bilo mogoče financirati začetek proizvodnje (241 doc.), kljub temu pa je »organizacija, ki stoji za tistim malim človekom (po 270 doc. sta to »PM Janza in stranka SDS«, glede na osebni videz (višino) pa je dejansko mogoče pripisati besedice »mali človek« le dr. Zagožnu) »zahtevala nekaj vnaprej« (239 a doc.). Zato je jasno, da celo pisna obljava 30% predplačila, ki v spisovnem gradivu dejansko obstoji v 262 doc. s Hulkkonenovim podpisom, torej ni bila namenjena le Riedlu, saj je ni niti potreboval zase, ker je tudi kasneje izplačan denar takoj kanaliziral naprej na Wolfov zasebni transakcijski račun

zaradi razdelitve, ampak je pisno obljubo predplačila dejansko bilo potrebno pokazati dr. Zagožnu (261 doc. je v tej zvezi le eden izmed številnih dokumentov, ki kažejo na to). **Toda logično je, da je obljuba plačila nagrade ni zadevala le Zagožna, ampak tudi Ivana Janšo, saj je zahtevano neposredno politično podporo in celo odobritev Rotisa lahko ponudil le Janša oziroma njegova stranka SDS, ki je navedena v dokumentih kot »organizacija«, »stranka«, SDS in PM Janza«.** To pa se povsem sklada z Niitynenovimi izjavami o rezervaciji denarja v Wolfovem deležu »za stranko« in pisni obljubi predplačila v višini 30% provizije. Po Niitynenu (zaslišanje na Finskem dne 20. 12. 2008, str. 5) je bilo pošiljanje sporočil preko dr. Zagožna premierju, ki so se zavzemala za Patrio, »v redu« in so ta sporočila po Riedlovih trditvah prišla vse do predsednika vlade in »on je zadnji«, kakor je pojasnil Niitynen preko videokonference dne 9. 10. 2012 (str. 27 od 42). Zato obtožba ne dvomi, da so naslovniki – tudi predsednik Ivan Janša za stranko – sprejeli najmanj obljubo plačila denarja in je tako Ivanu Janši in dr. Zagožnu dejanje v celoti dokazano.

5.) Na podlagi zbranih dokazov tožilstvo torej ne dvomi, da je Patria najprej z Riedlom usklajevala višino provizije ne le za Riedla, ampak tudi za dr. Zagožna in takrat vladajočo politično stranko s PM Ivanom Janšo, da bi tako pridobila takšnega lokalnega zastopnika, ki bi ob politični podpori in vplivu zaradi obljubljenе provizije bil izbran ne le v Patrii, ampak preko Patrie tudi na MORS. Ko pa je Patria takoj po sestanku 1. 9. 2005 na HSE soglašala z dr. Zagožnom, brigadirjem Krkovičem in Crnkovičem kot direktorjem Rotisa d. o. o. , da je Rotis najprimernejši lokalni zastopnik oz. partner (130 doc., 133 doc.), ker naj bi bila konkurenčna firma kljub lastninski povezavi Patrie preko EADS AC-Intercar in Systemske tehnike (po 129doc.) povezana z bivšo vladajočo stranko LDS (»staro vladno stranko«), Rotis pa je po citiranem dokumentu ustrezal »novi situaciji pod Janševo vlado«, je bilo jasno, da tehnični kriteriji in cena nista edini merili. To je najbolj prostodušno in neposredno v svojem zagovoru na glavni obravnavi v Ljubljani na grob način pojasnil Walter Wolf, saj je iz njegovega zagovora na str. 20 zaslišanja dne 30. 1. 2012 mogoče razbrati, da posel nikakor ne sme pridobiti kakšna »komunistična firma«. Tudi za tožilstvo je bila takšna Wolfova navedba novi podatek ob stališču, da bi vsaj za tožilstvo le kvaliteta in cena oklepnikov smeli biti odločilni in da vse gospodarske družbe lahko delujejo le po Zakonu o gospodarskih družbah, ki je usklajen s pravom EU, ker sledi direktivam in regulativam EU in ne po političnih vzorcih. Ob podatku, da je bila Patria seznanjena, da so politične odločitve - tudi izražene v odstotkih oziroma deležih vpliva kot je to opisano v 093.doc, in sicer v »matrici vpliva« – precej pomembnejše od tehničnih lastnosti oklepnikov in je stališče o nujnosti politične primernosti ob podpori Krkoviča in Crnkoviča predstavil prav dr. Zagožen, kakor je to razvidno iz memoranduma s sestanka 1. 9. 2005 (129 doc.), je povsem jasno, da sam **dr. Zagožen, brez Janše ni predstavljal, niti ni mogel predstavljati** politične stranke, ki bi bila nosilec politične podpore tudi v Vladi. Še manj pa bi lahko sam Zagožen brez Ivana Janše nudil od Patrie pričakovano in zahtevano politično podporo ali celo odobritev. To enako velja tudi za Walterja Wolfa. Naivno bi bilo zato sprejeti pomisleke obrambe, da se je Patria kar tako ali pa zato, da bi imela podlago za plačilo Riedlu, ki pač pretirava, da bi pridobil plačilo, kakor to ves čas skuša utemeljevati obramba, več kakor dve leti ukvarjala z dr. Zagožnom in njegovo »organizacijo«, ki naj bi bila politična stranka SDS. Za Patrio je bil dr. Zagožen zelo pomemben, in to v tolikšni meri, kolikor je zaradi obljubljenega denarja lahko bil sam v stikih (torej z vplivom) z vodstvom stranke, to je z Ivanom Janšo in glede na svoj bivši položaj ministra in položaj skupaj z Janšo na MORS z osebami, ki jih je osebno poznal in na katere naj bi vplival. Zato bi bilo prav tako naivno sprejeti trditve obrambe, da je Patria zgolj nekritično sprejela Riedlova in Niitynenova sporočila, ker **velika večina**

elektronskih sporočil in dokumentov iz priloge 3 natančno odseva dejstva in dogodke v realnosti in potrjuje ostalo elektronsko dokumentacijo. Še zlasti je natančno in v ustreznih odstotkih namenjeno predplačilo Riedlu oz. RHG, ki pa ni bilo namenjeno le njemu oziroma njegovi gospodarski družbi RHG, pač Wolfu na njegovem zasebnem transakcijskem računu, da bi denar razdelil in se je glede dviga denarja Riedel vključil šele tedaj, ko denarja v avstrijski banki v Lipnici ni bilo mogoče dvigniti. Pri utemeljenosti ocene o realnosti Riedlovih elektronskih sporočil je treba upoštevati, da je **Riedl kot svetovalec Patrie del Patrie same** z enakimi in ne nasprotnimi interesi, ki je bil v Patrii in drugod v poslovnem svetu spoštovan in za katerega je tudi Niitynen izjavil (videokonferenca dne 9. 10. 2012 v Ljubljani), da je bilo delati z njim v izziv in veselje (zadnja stran zapisnika o zaslišanju). Enakost interesov Patrie in Riedla pa se je kazala tudi v okoliščini, da je Riedl namesto z legalnim trženjem in konsultantskimi storitvami, ki jih ni opravljal niti sam, niti preko Wolfa, Cekute in dr. Zagožna, deloval z obljubo denarja, za katerega je bila že v Patrii napravljena vnaprejšnja rezervacija v Wolfovem deležu za stranko SDS, da bi kot vladajoča stranka v vladi zagotovila izbiro Rotisa d. o. o. kot najugodnejšega ponudnika, preko katerega naj bi potekal ves denarni tok po posameznih fakturah. S tem bi bilo tudi zagotovljeno, da bi ves denar, ki je bil namenjen za podkupnine, prišel do obdolžencev in stranke. Pri tem je še posebej **nelogično in tudi nesprejemljivo, da je prodajalec znaten delež sredstev od projekta 8x8 (ki bi v končni fazi izviral iz slovenskega proračuna, torej od denarja slovenskih davkoplačevalcev) namenil za uspešen nakup oklepnih vozil, namesto da bi bil to kupec,** ki mora plačati kupnino. Ta okoliščina že sama po sebi govori o naravi obljubljenih nagrad za delo, ki ga Riedl sploh ni opravljal niti sam, niti preko drugih oseb.

Če k temu dodamo, da je **za stranko SDS bil denar obljubljen tudi v Rotisu,** kakor to sledi iz zapisa na Crnkovičevem računalniku, potem to gotovo **ni (in ne more biti) slučaj,** ampak del sistematičnega in (z zavestjo o protipravnosti) ravnanja vseh vpletenih obdolžencev, ki jim je bila nagrada obljubljena in jih po imenih našteva tudi avstrijska obtožnica, po kateri je bil Riedl na **aktivni strani spoznan za krivega, kar ne bi bilo mogoče brez tistih, ki so bili udeleženi na pasivni strani,** to pa so tudi po avstrijski obtožbi prav osebe iz slovenskega obtožnega akta. Patria je Rotis po lastnih trditvah in po izpovedbi priče Marije Badovinac Crnkovič potrebovala za zastopanje na razpisu, nobenega razloga pa ni bilo, da bi bil denar za stranko SDS predviden tudi iz dobička Rotisa v kasnejšem poslovanju po končanem razpisu. Ne le v svoji beležki, pač pa tudi na glavni obravnavi 28. 5. 2012 je Vartiainen na strani 6 potrdil, da Rotis ni bil kompetenten, ker v Sloveniji tudi sicer ni bilo kompetentnega izdelovalca oklepnikov, kasnejši postopek pa je pokazal, da se je za to nalogo usposobilo Gorenje. Prav zaradi pritegnitve Gorenja pa se zastopanje Patrie preko Rotisa najmanj v nadaljnji fazi po razpisu izkaže za povsem nepotrebno, ker je že vnaprej znan kupec MORS in s tem država Slovenija in ne gre za prosto ponudbo različnim kupcem na trgu, kakor npr. pri zastopnikih tujih avtomobilskih znamk, ki na slovenskem ozemlju potrebujejo zastopnika za razširjanje tujega proizvoda na drugem tržišču, kakor je to na zaslišanju na glavni obravnavi skušal predstaviti takratni minister za obrambo Erjavec. Kot največja gospodarska družba v Sloveniji je absurdno, da bi Gorenje bilo tako nebogljen, da bi potrebovalo zastopnika kot je Rotis, da bi zastopal Patrio pred Gorenjem (in denar davkoplačevalcev celo zaračunavala po posameznih fakturah in v deležu od dobička). Posebej še, če naj bi šlo glede na izpovedbo Franja Bobinca, zaslišanega pred tukajšnjim sodiščem, za Gorenje »bagatelen« posel. Motiv je povsem drugje in ga je jasno videti iz 163 doc. Povsem jasno je namreč, da zapis v Crnkovičevem računalniku v šabloni ni slučajen, realno stanje stvari pa odseva tudi zapis v dokumentu 183 doc., da predsednik (vlade) lahko zaupa Ivanu (Crnkoviču), da ne bo

nikoli razkril, kam so bile določene vsote nakazane in da je to bilo pomembno tako za Rotis, kakor tudi za predsednika Janšo. Zato tožilstvo ne dvomi, da je bil prav to glavni kriterij za izbiro Rotisa. Prav zaradi vplačanega denarja naj bi bila v Patrii utemeljena pričakovanja, da bo Rotis na razpisu tudi dejansko izbran. Če je torej bilo pomembno, da se nikoli ne razkrije, kam in komu naj bi bili nakazani posamezni zneski, potem to ne kaže le, da je šlo za podkupnine ali vsaj njihovo obljubo, pač pa v pravnem pomenu kaže najmanj na zavest o protipravnosti glede prepovedanosti posameznih denarnih nakazil. Sinhronizirano na dveh mestih (v Patrii in Rotisu) obljubljen nagrada pa poleg drugih dokazov prav tako utemeljuje sklep, da ne gre za slučaj in je obtožba zoper vse obdolžence v celoti utemeljena, ker tudi ta okoliščina v največji meri omogoča sodišču, da vse obdolžence spozna za krive in jim izreče kazenske sankcije, kot bodo predlagane v nadaljevanju.

Pred podrobnejšo analizo pa je potrebno podati le nekaj misli glede nenehnega pritiska glede izločitve - praktično vseh - dokazov, ki izvirajo iz Avstrije in Finske, pa čeprav je najnovejša raziskava v Bruslju, katere povzetek na IUS-INFO je VT RS predložilo v spis, pokazala, da je Finska po urejenosti pravosodnih organov in zaupanju vanje na prvem mestu v EU in celo pred Nemčijo in Avstrijo, niti v Avstriji, niti na Finskem pa isti dokazi, kakor so bili izvedeni v Sloveniji brez težav za postopek veljajo in je bil na Dunaju v Avstriji na prvi stopnji postopek na prvi stopnji celo že končan.

6.) Tožilstvo je sodišču že posredovalo stališča, da nasprotuje obrambi glede prizadevanj odvetnikov za izločitev posameznih dokazov, ki izvirajo iz Finske ali Avstrije in so v skladu z domačim pravom, ker ni podatkov o tem, da bi bili dokazi pridobljeni s kršitvami temeljnih pravic, še manj pa s tako hudimi kršitvami, kot so mučenje in prisila ali kakšnimi drugimi podobnimi kršitvami temeljnih pravic, kar bi lahko tudi praksa našega vrhovnega sodišča štela kot relevantne ustavne in prekrškovne kršitve (npr. pravica do osebnega dostojanstva, varstvo osebnosti svobode v zvezi s priporom v povezavi z načelom zakonitosti, pravna jamstva v finskem kazenskem postopku, ki bi že pomenile bistvene kršitve njihovega postopka, enakopravnost pred zakonom, ki je bila spoštovana, ker so bili vsi finski državljani enako obravnavani, prav tako je bila spoštovana enakost pred zakonom itd..) Ob teh stališčih naj še enkrat poudarimo, da nekaj, kar v eni izmed držav članic EU ne pomeni kršitev človekovih pravic (še najmanj pa v tej meri, da bi domnevna kršitev lahko izničila celoten kazenski postopek), v drugi državi članici EU - in zato tudi v Sloveniji - ne more postati za 180 stopinj lastna obrnjena zrcalna podoba na negativni strani in postati ne le kršitev, ampak celo najhujša kršitev, ki bi ogrozila celoten postopek. Avstrija in Finska sta namreč lahko na svojem ozemlju zoper lastne državljane uporabljali le svoje lastne predpise in policisti in pravosodni organi drugače sploh niso mogli delovati, kakor po zakonu, ki je veljaven na ozemlju teh dveh držav. Ni bilo ugotovljenega ne mučenja ne prisile, niti kakih drugih kršitev, ki bi bistveno posegle v prostovoljnost ravnanja Niitynena in Niitynen je to sam potrdil preko zadnje videokonference v Ljubljani na glavni obravnavi, ko je povedal, da nima kakih pomembnejših pomislekov proti delovanju policije na Finskem, saj jim je prostovoljno pokazal svoj računalnik in omogočil pregled elektronske korespondence, za katero je v celoti potrdil, da je bila korektno povzeta iz službenih računalnikov Patrii in pri njemu samem. Povedal pa je tudi, da je elektronsko pošto, ki so jo sodišča v Avstriji in Sloveniji ter tožilstvo na Finskem obravnavali, tudi prejel oziroma jo je v obliki in vsebini, kot mu je bila v postopkih predstavljena, tudi odposlal. Na glavni obravnavi preko videokonference ni niti za eno svojo izjavo zatrjeval, da je rezultat kustodialnega zaslišanja in rezultat

policijskega pritiska zaradi pripora ali dolgotrajnosti zaslišanj, pri tem pa je bilo dolgotrajno in enako naporno zaslišanje tudi pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani, ki mu prav tako ni mogoče očitati nobenega pritiska ali vzdušja, v katerem bi obdolženec sam sebe neprosto voljno obremenjeval. Povedal je le, da bi nekatere izjave morale biti zapisane v pogojniku (česar na Finskem nikoli ni zadrževal), vendar pa je to predmet presoje sodišča, saj so tudi te izjave glede uporabe pogojnika v funkciji obrambe, na Finskem pa je bi vselej navzoč odvetnik, osumljenec pa je imel možnost podajati pripombe na zapisnik. Za obljubo nagrade pa rezervacija sredstev v Wolfovem deležu za stranko tudi sicer že zadostuje, čeprav takšni izpovedbi ni mogoče verjeti. Priče niso imele nobenih bistvenih pripomb nad ravnanjem finske in avstrijske policije kljub velikanskemu prizadevanju tukajšnje obrambe, da bi od Niitynena takšne podatke pridobila in kljub temu, da je na videokonferencah bil navzoč tudi njegov odvetnik, ki pa na takšno »sodelovanje« z odvetniki na slovenskem vsaj na videokonferencah ni pristal. Pomembno je tudi to, da nobeden izmed v spisovnem gradivu znanih podatkov tudi dejansko ne pomeni poseg v zasebnost obdolženega, ker gre izključno za podatke, ki so v zvezi z Niitynenovo službo in posel v zvezi z oklepniki 8x8 in službenima računalnikoma, kar je v zvezi z vsakim posameznim dokumentom potrdil tudi sam Niitynen. Če torej niti obdolženci na Finskem in v Avstriji do konca postopka niso predvideli zase uveljavljanja kakršnihkoli kršitev temeljnih človekovih pravic, zlasti pa ne takšnih, ki bi avtomatično pripeljale do ogrožitve poteka samih postopkov v Avstriji in na Finskem, potem bi bilo absurdno, da bi v Sloveniji takšne kršitve uveljavljali za tuje državljane v tujini za dejanja, ki jih obravnavajo tuji pravosodni organi ene izmed članic držav EU, kar sedaj niti več ne predstavlja »tujine«. To pa sicer ne pomeni, da so tudi ti dokazi - enako, kakor vsi drugi - podvrženi načelu proste presoje dokazov, vendar pa je uporaba ekskluzijskega pravila za konkretni primer povsem neutemeljena. Natančnejšo analizo o tem je pripravil okrožni državni tožilec mag. Boštjan Lamešič, ki je ta stališča komentiral tudi z upoštevanjem sodne prakse EU in našega VS RS in US RS. Na tem mestu omenjam le to, kar analiza spoštovanega kolega ne vsebuje, da se v tem delu ne bi ponavljala (3. odst. 350. člena ZKP), to je sodbo I Ips 46/2011 VS RS, ki je enako, kot v nemški judikaturi, sledila tehtanju med dobrinami: na eni strani družbe brez korupcije, ki je bila ogrožena s korupcijskim kaznivim dejanjem in jakostjo in pomenom kršitve v predkazenskem postopku, ki ni bila storjena zaradi naklepne zlorabe policistov, ampak v dobri veri in se je tehtnica nagnila v korist pomembnejše dobrine, to je družbe brez korupcije.

- 7.) Ni mogoče slediti tistim delom izpovedb prič na Finskem, ki v položaju, ko imajo vse brez izjeme status obdolžencev v kazenskem postopku za hude korupcijske delikte po finski zakonodaji, v katerem zanikajo kazniva dejanja, čeprav jih vsebinsko glede možne rezervacije sredstev za stranko deloma priznavajo. V teh izpovedbah tudi **ni mogoče slediti pojasnilom** (tukajšnje) **obrambe, da je pisne dokumente treba razumeti drugače, kakor je njihova dejanska vsebina** in da je večina pogovorov, ki so bili v Patrii glede plačil stranki bila nekakšna špekulacija, teh špekulacij pa je bilo v resni gospodarski družbi kot je Patria, neizmerno mnogo - mnogo preveč, da bi bilo mogoče verjeti, da je šlo res za špekulativne razgovore in špekulativna sklepanja o podpori vladajoče stranke v vladi ter za špekulativno (s koruptivnimi zneski) pridobitev podpore in vpliva na stranko. Ni mogoče spregledati težnje obrambe, da v pomanjkanju materialnih dokazov, ki bi razbremenjevale obdolžence, skuša krivdo prevaliti na Riedla, češ da je vsebina njegovih elektronskih sporočil lažniva zato, da bi v Patrii nastal vtis, kakor da svojo nalogo trženja in svoje konsultantske naloge

uspešno opravlja, če pa v teh prizadevanjih ne bi bila uspešna, pa le na dr. Zagožna. Obramba namreč namenoma spregleda, da **Riedlova primarna dejanska (in ne v pogodbi določena) naloga ni bila trženje** (ki ga niti ni opravljal) in konsultantske storitve po pogodbi, **ampak proti nagradi spraviti denar do obdolžencev, od koder naj bi bil dodatno zagotovljen vpliv na izbiro Rotisa to je Patrie v postopku naročila zaupne narave na MORS. Gre za tipičen primer navideznih gospodarskih poslov, ki naj bi bili trženje in svetovanje**, ker za posli ni nobene tovrstne gospodarske vsebine, pač pa povsem drugačna kriminalna vsebina, povezana z obljubo nagrade zaradi vpliva in doseganja s korupcijo predvidenih korupcijskih ciljev. V tej zvezi namreč ni odveč že na tem mestu opozoriti, da nekakšno navidezno tekmovanje med Wolfom in Zagožnom glede tega, kdo od njiju je pravzaprav predlagal, da naj postane Rotis lokalni industrijski partner, da bi plačilo Patrie Riedlu in Wolfu in tudi za Zagožna ter stranko na sodišču pridobilo videz upravičenosti, še nikakor ni opravičevalo velikanskih izplačil, ki bi jih skozi višjo ceno oklepnikov na koncu **krili slovenski davkoplačevalci**. Tudi če bi verjeli Wolfu in Zagožnu v delu, da je predlog za izbiro Rotisa tisto, kar opravičuje izplačilo, je obljubljeni izplačilo povsem nesorazmerno vloženemu delu, ki je bilo povrh vsega še brez vsakršnih pooblastil slovenskih organov. Rotis za Patrio namreč ni bil nič novega. Ni ga bilo treba niti predlagati, ker je to storil pred tem že Rotis sam, Wolf in Zagožen pa nista bili strokovno usposobljeni osebi za oklepnike, da bi imela kakršnokoli kvalifikacijo za takšen predlog. To je razvidno iz dokumenta samega Rotisa 080c doc., ki ima že naslov Predstavitev podjetja Rotis/Slovenija z dne 3. 2. 2005 in na podlagi katerega je bila Patria od samega Rotisa seznanjena tako s proizvodnim programom, kakor tudi s finančnimi kazalci. Patria pa je sama sporočila Rotisu, kateri dve osebi sta kontaktni in svoje telefonske številke (072b doc.) in je nato Rotis imel vso možnost kontaktirati tako z Louhivuorijem (081a doc.), kakor tudi z Rummokainenom in Kontilo, **ne glede na to, kako je mogoče odgovoriti na vprašanje, ali so bili tovrstni kontakti Rotisa s Patrio daleč pred razpisom sploh upravičeni zaradi morebitnega postavljanja eventualnih ponudnikov v neenakopraven položaj**. Rotis je namreč sam ponudil sodelovanje le Patrii in ne tudi ostalim ponudnikom, kakor da se je že takrat sam odločil, da zanj le Patria pride izmed vseh ponudnikov pride v poštev za zmago na razpisu. Vedel pa je – kasnejši potek postopka daje zanesljivo podlago za takšen zaključek - da bodo ostali ponudniki oklepnih vozil avtomatično izločeni, ker ne bodo mogli izkazati, da sploh imajo kakšnega lokalnega partnerja, ki bi se potem namesto proizvajalca pojavil na razpisu in da ne bi imelo nobenega smisla, da se brez lokalnega partnerja katerakoli firma sploh pojavi na razpisu. O spoštovanju svobodne gospodarske iniciative in posebnem interesu države, ki je edina pristojna reševati problem opremljanja z oklepniki, je v takšnem položaju, ki je iz spisa jasno razviden, težko govoriti.

- 8.) Tožilstvo je prepričano, da je zaradi predvidenih izplačil (obljube nagrade) **Riedel deloval preko Walterja Wolfa in dr. Zagožna ne le zaradi praktičnih razlogov (jezikovne ovire in podobno), ampak tudi zato, da bi bil vedno pri roki vnaprej načrtovan izgovor, da se je Patria (Niitynen) pri svojih sklepih o provizijah lahko sklicevala na Riedla, Riedl na Wolfa in Wolf na dr. Zagožna**. Ta zamotan sistem delovanja preko drugih oseb naj bi preprečil odkritje koruptivnih dejanj, ki pa so več, kakor očitna, ker je elektronsko pošto v zvezi z (celo pisno) obljubo plačila (262 doc.) spremljal tok denarja, ki je po avstrijski obtožnici (s katero sodišče razpolaga) in sedaj celo sodbi končal v rokah dr. Zagožna za stranko Ivana Janše, to pa pomeni, da je bil najmanj tudi (pred tem) obljubljen, kakor to zatrjuje slovenski obtožni

predlog in da je takšno obljubo Ivan Janša tudi sprejel. Iz poteka postopka – če prevalitev krivde po stališčih obrambe na Riedla ne bi uspela – bi po oceni tožilstva s stališča obrambe – če bi bil dr. Zagožen sposoben za obravnavo - lahko prišlo do žrtvovanja dr. Zagožna zaradi t. i. višjega cilja, to je zaščite bivšega premierja Janše in stranke, saj za dr. Zagožna ni mogoče prikriti, da je s svojimi sporočili preko Wolfa, najmanj pa še na sestankih dne 1. 9. 2005 na HSE in s Korpijem v decembru 2005 in kasneje v postopku na MORS imel tudi sam mnogo večji vpliv, kakor ga je bil pripravljen priznati, češ da naj bi bila njegova zasluga le v tem, da je nekoruptivno predlagal Rotis. **Takšna žrtev dr. Zagožna pa ne le, da (tudi v primeru, da bi bila prostovoljna) ni v skladu z dokaznim gradivom, pač pa bi nasprotovala elementarni pravičnosti, če ne bi bili v obsodilno sodbo vključeni vsi obdolženci, vključno s takratnim predsednikom Ivanom Janšo. Dr. Zagožen je namreč bil v postopku naročila zaupne narave ključni vezni člen do Ivana Janše in stranke SDS. Na ta način je dopustil, da so ga drugi (tudi Ivan Janša) izrabili, vendar pa je obtožba prepričana, da bi se mu bili pripravljene vsi odpovedati takoj, ko bi nastala nevarnost za ostale obdolžence, sploh pa sedaj, ko je po mnenju izvedenca v težjem zdravstvenem stanju.** Tudi na vprašanja obrambe so bili odgovori dr. Zagožna v obsegu, kolikor jih je hotel podati, in njegove pripombe k izpovedbam ostalih prič, ki jih je prav obramba temeljito izprašala glede njegove vloge, neprepričljivi. Pri tem pa je treba upoštevati, da je Zagožen s svojim popolnim zanikanjem kaznivega dejanja v celoti izčrpal področje odločilnih dejstev, ki bi jih sicer lahko dodatno pojasnil, če bi priznal storitev kaznivega dejanja. Tako pa so sedaj njegova sedanja in eventualna bodoča pojasnila povsem brezpredmetna, ker je vse sporne okoliščine mogoče razložiti z dokumentacijo, ki je že v spisovnem gradivu.

- 9.) Zato so po drugi strani bile povsem neutemeljene trditve dr. Zagožna, da ni imel nobene pomembne vloge. Patria se z njim ni ukvarjala le kar tako vse od januarja 2005 pa do konca prve polovice 2007 (077 doc., 080 doc., 082 doc., 083 doc., 089 doc. – linija WW-Zagožen, da ostanemo v kontaktu s PM, 092 doc dokument Patrie, ki ga je sestavil Tuomas Korpi, da je bi »dossier« predan Zagožnu, ta pa ga je posredoval premieru Janši., 100 doc. obvestilo Niitynenu, da bo dr. Z obveščen nocoj, da bosta z Riedlom delovala le preko WW, **101a doc Riedlova zahteva Zagožnu, da bi Slovensko Vlado prosili za priporočilo lokalnega partnerja**, 101b doc dopis Cekute, da dr. Z. zanj pomeni 20 let prijateljstva, ki je zveza in edina prava pot za nadzor položaja, ker PV nima navade delovati direktno in je dr. Zagožen prvi mož, ki mu PV zaupa, 104 doc., 110 doc., 112 doc – WW+dr. Z organizirata politično podporo (ne dajeta je torej sama)., 115 doc., 119 doc. – imamo obljubo PM in dr. Z, da bosta podprla samo nas, 121 doc.- govoril sem (namreč Riedl)z WW in dr. Z po telefonu; dr. Z nas je prepričeval, da podrobno spremlja projekt in da je s strani njega in PM vse pod nadzorom.123 doc., 124 doc., 125 doc. – WW mora pokazati dr. Z, da so pokriti, 129 doc., 131 doc., 132 doc., 135 doc., 137 doc., 144 doc., 144 doc., 148b doc., 156 doc., 160 doc., 161 doc., 162 doc., 163 doc., 168 doc., 162 doc., 163 doc., 168 doc., 169 doc., 170 doc., 170 doc., 172 doc., 173a doc., 174 doc., 176 doc., 178 doc., 179 doc., 181 doc., 181 doc., 183 doc., 185 doc., 197 doc., 181 doc., 169 doc., 170 doc., 181 doc., 181 doc., 183 doc., 185 doc., 197 doc., 229 doc., 230 doc., 238 doc., 239a doc., 241a doc. (organizacija za dr. Z), 245 doc., 247 doc. (»organizacija, ki stoji za dr. Z«), 249 doc., 265 doc., 274a doc. itd.) in je Niitynen celo izjavil, da si ne predstavlja, da dr. Zagožen ne bi prejel plačila za svoje delo (str. 6 zaslišanja z dne 20. 11. 2008), saj je tudi po Wiitakorpiju na zaslišanjih dne 28. 5. 2009 in 3. 9. 20012 bil splošen cilj Patrie (str. 15 od 45) imeti med drugim vzpostavljene dobre mreže in

zveze s politiki. Na zaslišanju dne 9. 10. 2012 preko videokonference v Ljubljani je Niitynen na str. 35 od 42 potrdil, da je tudi na zaslišanju na Finskem dne 20. 11. 2008 na str. 11 pojasnil, da je bil seznanjen s tem, da se del avansa morda posreduje dr. Zagožnu, vendar da ne ve, zakaj je Zagožen ta sredstva uporabil. Ta del zaslišanja kaže, da so bila sredstva predplačila v višini 30% dejansko Zagožnu lahko tudi izplačana, znotraj takšnega pojasnila pa vsekakor najmanj obljubljeni. Če so bila rezervirana za stranko v Wolfovem deležu, Niitynenu ni mogoče verjeti, da ni vedel za kaj bi predplačilo, ki je že prispelo na avstrijsko banko, lahko bilo uporabljeno in da je šlo le za špekulativne pogovore s t.i. marketinško skupino v Patrii. Samo nakazilo na avstrijsko banko pa nikakor ni bilo pogojno, ampak povsem realno prav v višini 30% predplačila. In na str. 12 od 33 videokonference dne 29. 10. 2012 je Niitynen potrdil, da je na zaslišanjih na Finskem pojasnil, da je predplačilo zahteval Zagožen, izplačilo pa je za Zagožna glede na njegova terjanja preko Riedla Niitynen Hulkonnenu sam predlagal, ker je to »zahteval/želel dr. Zagožen«, kakor je to dobesedno zapisano v 245 doc. Glede na zaslišanje Niitynena preko videokonference dne 26. 11. 2012 na str. 24 od 34 je Patria izrazila potrebo dobiti industrijskega partnerja, ki je sposoben lokalne izdelave vozil in preko Riedla je to nalogo dobil dr. Zagožen, sicer pa se je glede dobre mreže in zvez s politiki želel prepričati tudi Korpi na sestanku z dr. Zagožnom dne 12. 12. 2005, ki ga je sprva hotel zanikati, nato pa ob predočitvi letalske vozovnice in obračuna potnih stroškov vendarle priznal. (zaslišanje po videokonferenci dne 13. 7. 2012, str. 35 od 41). Sestanek je potrdil tudi Niitynen, (zaslišanje dne 19. 3. 2010, str. 3) z navedbo, da se je Korpi v Ljubljani želel prepričati, ali ima dr. Zagožen zadosten vpliv, da bo podprl Patrio in je Patria to tudi ugotovila in ga v dogovoru z Riedlom bila pripravljena tudi financirati, očitno predvsem zato, da bi bila preko njega zagotovljena tudi finančna podpora stranki SDS., ker je bil denar tudi rezerviran v Wolfovem deležu za stranko. Iz 185 doc. pa je celo razvidno Niitynenovo sporočilo Riedlu in Pawelki, da Korpija ne bo na sestanek v Ljubljano, če se tam 12. 12. 2005 ne bo mogel srečati z dr. Z. Pomembnost sestanka z Zagožnom za Korpija torej že sama po sebi kaže, **da ciljna točka vpliva, ki sta ga imela v mislih Korpi in Niitynen, ni le Zagožen sam, ampak njegova zmožnost, da kot bivši minister za gospodarstvo, član SDS in predsednik ali član organov te stranke (član izvršnega odbora stranke, predsednik gospodarske komisije SDS), bivši minister za obrambo in direktor HSE ter najmanj tesni osebni znanec in bivši sodelavec Ivana Janše zaradi obljube nagrade vpliv prenese na Ivana Janšo in skupaj s Krkovičem in Crnkovičem na MORS .**

- 10.) Zaradi pravkar opisane pozornosti Patrie do dr. Zagožna, ki se kaže tudi v predvidenih odstotkih provizije zanj in za stranko oz. »organizacijo« ali +++« , določitev provizij zanj in za stranko v Patrii in hrati tudi v Rotisu nikakor ni slučajna. Lahko je le v zvezi s podporo stranki z Ivanom Janšo, ki se v zvezi s stranko edini pojavlja v elektronskih sporočilih., ker **dr. Zagožen preprosto ni oseba, ki bi si upala brez dovoljenja in odobritve Janše kot predsednika stranke in vlade komu svetovati in pri za državo tako pomembnem poslu vplivati, koga naj Patria in MORS izbereta kot lokalnega partnerja oziroma zastopnika oziroma ponudnika,** še najmanj pa takega, ki bo na Patriino zahtevo (101a doc.) imel politično podporo vladajoče stranke in vlade in se sam o tem pogajati s predstavniki Patrie na sestanku dne 1. 9. 2012 na HSE. Tudi **osebni vtis** Zagožna – spomniti se je treba, kako pogosto se je skliceval na svoje tajnice - nikakor ni bil takšen, da bi mu sodišče njegovo samostojno delovanje brez navodil in soglasja Ivana Janše pri tako velikem poslu sploh lahko pripisalo. In zato tožilstvo ocenjuje, da je tudi obljubo plačila nagrade

prejel ne le zase, ampak zaradi prenosa na stranko in je pri tem treba tudi upoštevati, da so bili vsi obdolženci v času, ko je bil še na MORS, njegovi najožji sodelavci in so še sedaj njegovi najožji znanci. To pa je veljalo tudi za Walterja Wolfa, glede katerega je tudi dr. Zagožen v navzočnosti svojega odvetnika na zaslišanju 13. 10. 2009 pojasnil (vprašanje 37), da je Wolf na MORS na logistiki (ko je bil na MORS tudi Zagožen) bil, in to v zvezi zastarelimi in neustreznimi plinskimi maskami, ki so bile prav tako predmet trgovine z orožjem in ki jih je na svojem zaslišanju omenil tudi takratni obrambni minister Erjavec.

11.) Vrhovno državno tožilstvo RS si **ne more niti zamišljati, da bi dr. Zagožen sploh upal** - in to potem, ko je pričakovanja o podpori vlade in vladajoče stranke oziroma »predstavnikov predsednika vlade Janze« zahtevala Patria (101a doc., 129 doc.) – pravzaprav **ravnati za hrbtom svojim bivšim najtesnejšim sodelavcem na MORS** (vključno z Ivanom Janšo kot bivšim obrambnim ministrom). **Ni torej mogoče sprejeti zaključka, da bi Zagožen celo skrival pred Vlado in Janšo** svoja prizadevanja, da bi bil Rotis in preko njega Patria izbrana na razpisu, saj gre za vpliv in vpletanje v posel, ki naj bi slovenske davkoplačevalce stal skoraj 280 milijonov EUR, pa čeprav je tožilstvo tudi samo skušalo poiskati odgovor na to vprašanje. Zagožnovega vpletanja v posel, ki bi davkoplačevalce stal tako veliko vsoto (ne da bi Zagožen sploh imel potrebne kvalifikacije in znanje o oklepnikih in pooblastila MORS) brez vednosti in brez politične ali kakršnekoli podpore tistih, ki so takrat v državi morali odločati in jih je bilo za to potrebno nagraditi, si ni mogoče zamisliti niti na sploh, niti glede na osebna razmerja in znanstva dr. Zagožna ter pripadnost isti vodilni stranki v Vladi. Zato je pri tem pa je treba še poudariti, da gre sicer za (anticipiran) »lastni« denar slovenskih davkoplačevalcev iz slovenskega proračuna in ne za denar Patrie tudi pri plačilu provizij, katerih plačilo je bilo v pretežni višini namenjeno v Slovenijo, torej v državo kupca in ne prodajalca, kar bi bilo edino logično. Glede na zaslihanje Tuomasa Korpija preko videokonference dne 13. 7. 2012 (str. 2 od 41) se namreč strošek za svetovalce všteje v strošek posla in vpliva na končno ceno projekta, ta priča pa je še pojasnila, da mu je znano, da je bilo predvideno, da bi se »honorar« delil. Vse povedano utemeljuje sklep, da **dr. Zagožen torej nikakor ni in po oceni tožilstva tudi ni mogel delovati na svojo roko. Vsa zgodba je mogoča le z Ivanom Janšo.** Zato elektronska korespondenca med Riedlom in dr. Zagožnom (101a doc.) in med Patrio (Niitynenom) in Riedlom predstavlja le logično podporo takšnemu zaključku. Na zvezo med premierjem Ivanom Janšo in dr. Zagožnom kaže že memorandum z logotipom Patrie (092 doc.), po katerem je bil dosje predan dr. Zagožnu, ta pa ga je posredoval premierju Janši, nato vprašanje »potreb« stranke premierja Janše v Patriinem dokumentu 093, prošnja, da naj vlada, katere predsednik je Janša, priporoči lokalnega partnerja (101a doc.), da to naredi stranka, katere predsednik je Janša (103 doc.). Zato ne more biti nikakršen slučaj, da se je dr. Zagožen le dan kasneje, ko mu je bilo 19. 5. poslano sporočilo (101a doc.), da naj Vlada Slovenije določi lokalnega partnerja, glede na svoj rokovnik imel sestanek z Ivanom Janšo dne 20. 5. 2005, istega dne pa še po 17. uri s Krkovičem, ki ga je zaradi zapisa v rokovniku »Krko-oklepniki« prav tako povezal z oklepniki. Po rokovniku naj bi bila sestanka med dr. Zagožnom in Ivanom Janšo še najmanj 19. 1. 2006, le en dan prej, pa je bil sestanek dr. Zagožna na počivališču Lopata s Cekuto, ki je prav tako deloval na področju nabave finskih oklepnikov 8x8 in bil za podatke, ki jih je neupravičeno pridobival od brigadirja Zupana tudi plačan. V rokovniku dr. Zagožna je tudi za 24. 8. 2006 zabeležen sestanek z Ivanom Janšo, sestanek z Janšo dne 20. 5. 2005 pa se tudi ujema s sestankom istega dne s Crnkovičem, ki ima za ta dan prav tako zabeležen sestanek z dr. Zagožnom, kakor je to zapisano v rokovniku. Analizo zapisov v rokovnikih je pripravil mag. Boštjan Lamešič. Da pa je do podpore ali

odobritve Rotisa s strani vlade ali vladajoče stranke tudi zares prišlo, najbolj neposredno kaže dokument 119 doc., da »Patria ima obljubo PM in dr. Z, da bosta podprla samo nas« in tisti del zaslišanja Niitynena preko videokonference dne 9. 10. 20012 (str. 25 od 42), v katerem je Niitynen potrdil, da je povedal, da (dobesedno): »Patriina izbira Rotisa za partnerja je prišla preko Janševe stranke«. Ves projekt sta glede na Riedlovo sporočilo Niitynenu (121 doc.) o telefonskem razgovoru z dr. Z PM in dr. Z. tudi nadzirala, čeprav je bilo priporočilo dr. Zagožna, da naj po nasvetu premierja Janše sam drži projekt v strogi tajnosti ter vodi zadevo (predstavo) na zunaj tako, da ne bo vključeval premierja, ker bi bilo to »preprosto preveč nevarno zanj« (170 doc.) itd. Da je do podpore prišlo, pa kaže še dokument Patrie 179 doc. (sestavil ga je Tuomas Korpi) na str. 8 slovenskega prevoda, da ima potencialni industrijski partner podporo predsednika vlade Janše in da je šele sprememba Vlade dala Patrii priložnost, da dejansko tekmuje proti SSF. Na strani 17 istega dokumenta je tudi zapisano, da je ključni dejavnik uspeha sodelovanje v ekipi, ki ima Janševo podporo, za Patrio pa je bilo tudi pomembno, da je – kakor je to zapisano v dokumentu – položaj predsednika vlade zagotovljen. Za Patrio bi zagotovljen položaj predsednika vlade za vnaprej bil sicer povsem brezpredmeten, če ne bi potrebovala zagotovil Vlade glede posla z oklepniki. Navedba, da ima potencialni industrijski partner podporo predsednika vlade Janše, je povsem skladna in konkretizirana v dokumentu 238 doc., v katerem je na str. 3 zapisano, da »Rotis kot partner uživa naklonjenost Vlade«. Tudi na podlagi naštetih dejstev je torej utemeljen zaključek, da je Ivan Janša vedel za potek projekta in nagrado v zvezi s projektom, ki ga je sicer kot predsednik vlade moral nadzirati. K temu vprašanju se bo tožilstvo vrnilo še v nadaljevanju.

11.) Crnkovičevi pripombi na eni izmed glavnih obravnav, da hvaljenje projekta in samega proizvoda kot lobiranje zanj in »lepo govorjenje« ne more pomeniti kaj kaznivega, je sicer mogoče pritrčiti. Toda povsem nekaj drugega je, če naj obljuba plačila denarja zagotovi vpliv na takšno izbiro lokalnega partnerja oziroma zastopnika, preko katerega bo izvršen tudi vpliv na izbor ponudnikov tehnologije in proizvodov, da bo potem takšen ponudnik preko svojega zastopnika ali partnerja tudi zanesljivo izbran. Postopek na glavni obravnavi je prav v tej zvezi pokazal, da Riedl ni napravil sam skoraj ničesar na področju svetovanja in trženja, torej to, za kar naj bi bil tudi plačan, pač pa je bila njegova – potrebno je to poudariti še enkrat – naloga predvsem spraviti denar do vodeče stranke v vladi, od katere naj bi preko dr. Zagožna do Ivana Janše potekli pričakovani vplivi, da bi bila Patria zanesljivo izbrana preko politično ustreznega lokalnega partnerja, ker boljše tehnične lastnosti same zase še niso zagotavljale zadostne gotovosti za izbiro. To je razvidno iz 093 doc., 096 doc., predvsem pa celotnega 123 doc. ter zaslišanja Reija Niitynena (24. julija 2008, str. 3), da »trije plusi poleg kratic WW pomenijo Janševo stranko in podporo njej.« Patria pa je sprejela odločitev o prispevkih stranki in njihovo plačilo Janševi stranki preko Riedla, da bi tako dobila politično podporo vladajoče stranke in Vlade za projekt, kakor je to povedal Niitynen 9. julija 2008 na Finskem (str.1) in to potrdil tudi na tukajšnji glavni obravnavi dne 9. 10. 2012 (str. 16, 17, 18, 20, 21 in predvsem 25).

12.) Če je bil torej delež Janševi stranki rezerviran preko Riedla (v Wolfovem deležu), je bil o tem preko Walterja Wolfa gotovo obveščen tudi dr. Zagožen in preko njega tudi Janša v imenu stranke, saj **sam Zagožen ni vladajoča stranka ali Vlada**, niti je samostojno ni mogel predstavljati, ker jo je kot vladajočo stranko v Vladi predstavljal Ivan Janša, ki je bil edini od stranke SDS poleg Zagožna (tudi kot oseba, omenjena v velikem številu dokumentov) deležen obljube podkupnine. Patria zgolj od dr. Zagožna samega torej ni mogla imeti tiste koristi, ki jo je pričakovala z obljubo

plačila, niti ni imela ali mogla imeti interesa, da bi Zagožen karkoli prejel, če ne bi bil povezan z Ivanom Janšo. Ta okoliščina že sama zase (**tudi če ne bi bilo nobenega dokumenta**) kaže na obljubo podkupnine Ivanu Janši in njegovi stranki, na utemeljenost takšnega zaključka pa dodatno kažejo številni dokumenti, da je delež za podkupnino rezerviran za dr. Z in tri pluse (npr. 123 doc.) in organizacijo, ki po internem dokumentu Patrie 270 doc. , ki je bil najden pri Wolfu, pomeni »PM Janza« (zapis imen s črko »z« je v dokumentu enak kot v dokumentih na Finskem) in »stranka SDS«. To pa je tudi v skladu s tistim delom izpovedbe Niitynena dne 18. 10. 2012 preko videokonference (str. 29 od 42), da je rezerviral sredstva iz deleža Walterja Wolfa za podporo stranke, s čimer je potrdil to, kar je izpovedal na Finskem 27. 5. 2009 (str. 43 dne 27. 5. 2005 in str. 3 zaslišanja z dne 9. julija 2008). Na resničnost teh dokumentov dodatno kaže vzporeden **tok denarja**, ki v odstotkih natančno ustreza dokumentaciji o 30% predplačilu in posebnem bonusu, kar je bilo s Patrio usklajeno, provizija pa je bila določene še za vsa naslednja leta, dokler ne bi dosegla 100%. (To je razvidno iz anexa A k pogodbi o svetovanju z dne 1. julija 2005 med RHG in ICB z zneskom posebne ugodnosti v višini 900.000,00 EUR in 310 doc., kar je potrdila tudi Patria sama z dopisom z dne 16. 2. 2007 – priloga 3, št. 295). Tok denarja se namreč ne ustavi pri RHG oziroma pri Riedlu, ki je sicer nosilec svetovalne pogodbe in bi bilo to edino sprejemljivo, pač pa povsem drugje: na zasebnem računu WW, in sicer točno v višini 30% predplačila in posebnega bonusa v skupni višini 2. 323. 276, 00 EUR. To pa je v skladu s pisno obljubo Patrie iz 262 doc. glede 30% predplačila, ki bi ga glede na 261 doc. bilo nujno pokazati še dr. Z.(in ne Riedlu oz. RHG, ki naj bi po trditvah obrambe bil edini zainteresiran za čim večjo provizijo) še pred dejanskim dokončanjem postopka dne 19. 12. 2006 oddaje naročila zaupne narave, ki se je nanašal na kolesnike Patria 8x8. Da pa RHG-ju in Riedlu denar (torej čim višja provizija v čim krajšem času v obliki predplačila) v višini 2. 323. 276.00 EUR niti ni bil namenjen, pa kaže še lažen račun neobstoječe firme WOLFRANCH z dne 26. 1. 2007 za znesek 2.323.276, 00, EUR izdan RHG za »svetovalne storitve v dobavi težkih tovornjakov slovenski vladi« (priloga 3, št . 357), v katerem so tovornjaki za Vlado lažni podatek, ker gre seveda za oklepna vozila in gre za očitni poskus odvratanja utemeljenega suma.

- 13.) Da gre v tej zvezi za denar v celoti namenjen dr. Zagožnu in Ivanu Janši za stranko pa poleg že citiranih 270 doc. in 123 doc. ne kaže zgolj okoliščina, da denar v pretežni višini očitno ni bil namenjen Riedlu kot nosilcu pogodbe, pač pa tudi dejstvo, da Wilhelmer – **pa čeprav je bil direktor** Wolfove firme ICB – glede na svoje izjave v Avstriji, ki jih je v celoti potrdil tudi na glavni obravnavi pred slovenskim sodiščem, ni vedel, da bi Apichat Sirithaporn za družbo ICB opravil kako storitev svetovanja ali drugo storitev na Tajskem (še najmanj v zvezi s kakšnimi vodnimi projekti), da bi nastalo dolžniško upniško razmerje med ICB in Shirithapornom na podlagi računa z dne 12. januarja za znesek 899.992, 00 EURO (priloga 3, št. 357). Da je znesek povezan s slovenskim projektom, kaže še okoliščina, da je že iz Wilhelmerjevega pripisa »Slowenien« razvidno, da gre za denar iz slovenskega projekta. Pripis »Botswane« pa brez dvoma pomeni Wilhelmerjevo vrednostno oceno, kaj pomeni takšno plačilo v povezavi s Slovenijo in v krog katerih držav Wilhelmer misli, da sodi Slovenija ob dejstvu, da z Botswano v Afriki ICB prav tako ni imel v tistem času nikakršnih poslovnih odnosov, še manj pa prav v natančni višini zneska plačila posebnega bonusa v zvezi z oklepniki za Slovenijo. Gostota klicev dr. Zagožna, namenjenih Walterju Wolfu, ki je v družbi z Riedlom in Walterjem Eiglom v avstrijski Lipnici skušal dvigniti denar v višini predplačila in klic dobro uro po tem, ko je Walter Wolf hotel razpolagati z gotovino, oziroma klic kasneje na Dunaju ob vseh

deloma že naštetih podatkih zanesljivo kaže na Zagožnov interes, da za stranko z Ivanom Janšo in zase pridobi denar, ki ga je namenila Patria in da bi ga Wolf - če bi mu denar le uspelo dvigniti - njemu in za stranko SDS tudi razdelil (doc. 140-143).

- 14.) Da sta bila dr. Z in Walter Wolf tisti osebi, ki bi morali razdeliti denar in s tem z denarjem oziroma zaradi denarja predvsem uresničiti vpliv na stranko in s tem Vlado ter MORS, kaže okoliščina, da je od provizije **le manjši odstotek sredstev bil namenjen Riedlu in preko njega tudi Wolfu**, na velikost teh deležev pa je neposredno vplivala Patria, kar je razvidno iz številnih dokumentov, v katerih je razvidna Patriina odobritev deležev ne le za Riedla, ampak tudi za Wolfa, dr. Z in stranko (organizacijo, +++ itd.). Ne drži torej poenostavitev Patrie (Niitynena in drugih uslužbencev), da so imeli pogodbeno razmerje le z RHG, to je z Riedlom in da potem nadaljnja razmerja z dr. Z in organizacijo oziroma stranko in Wolfom niso bila več stvar Patrie. **Delež, ki je bil predviden skupaj za Wolfa in Riedla**, je po 270 doc. **znašal le 1,5%**, najvišji odstotek, to je 4,2% (enak delež, kakor ga je Niitynen oz. Patria »odobrila« v dokumentu 123 doc. potem, ko je Riedl za dr. Z in organizacijo ter +++ najprej zahteval 5%) od vrednosti posla, pa je bil namenjen »organizaciji«. Ta je po izrecnem zapisu v 270 doc., najdenim pri Wolfu, predstavlja stranka »SDS in PM Janza«. To je povsem skladno z drugimi dokumenti, npr. že citiranim dokumentom 123 doc., 310 doc., in dopisom Reija Niitynena z dne 16. 2. 2007 (priloga 3, št 295), le da se odstotki malenkostno spreminjajo. V začetku, ko še ni bilo natančno znano, kolikšne so v odstotkih »potrebe« (finsko »tarpeesta«) stranke premiera Janše (dokument Patrie 093 doc.), je odstotek za Wolfa znašal 3%.. Že v dokumentu 096 z dne 12. 5. 2005 se je povečal na 4% (in iz Wolfovega imena glede razdelitve tudi dejansko vodijo tri črtice, ki kažejo na njegovo dolžnost glede nadaljne razdelitve), dokler se ni končno izenačil v že citiranih dokumentih 123 doc. in 270 doc. na 4,2% od vrednosti celotnega posla. Zato so povsem neutemeljeni poskusi obrambe (in tudi samega Niitynena, ki je na Finskem obtožen za najtežjo obliko korupcije, ki vključuje tudi premierja Janšo), da naj bi bila razdelitev provizije stvar Riedla in špekulacij v Patrii., saj je **Patria vendarle sama usklajevala višino odstotkov tako za dr. Zagožna, kakor tudi za Walterja Wolfa ter organizacijo oz. stranko SDS in čeprav je jasno, da z nobenim od pravkar naštetih Patria ni imela, niti ni mogla imeti nobene pogodbene obveznosti, da bi jima morala karkoli plačati.**
- 15.) Vse povedano jasno kaže na to, da poskusi obrambe, da bi celotno krivdo prevalila na Riedla, ne morejo uspeli. **Riedl namreč ni sam, ampak v soglasju s Patrio** skupaj predvidel, kolikšen naj bo delež za dr. Zagožna in stranko (kakorkoli je v posameznih dokumentih ta že imenovana, razen izrecno v 270 doc.) in če bi mu šlo zgolj za to, da opraviči višino svojega deleža, potem ne bi že vnaprej zase in za Wolfa (prav tako v soglasju s Patrio) predvidel le manjši sorazmerni delež, večjega pa za tiste, ki bi jim moral biti denar distribuiran naprej, da bi dosegel vpliv, ki bi tudi njemu oz. RHG omogočil pridobitev vnaprej predvidenega sicer manjšega deleža po 123 doc. in 270 doc. Distribucija denarja se je dejansko začela že s predplačilom, ker je denar končal na Wolfovem zasebnem računu, kamor ga ni nakazala Patria, ampak je bil dne 6. 2. 2007 nakazan z Riedlovega RHG. Ta okoliščina je skladna z izpovedbo Niitynena, na videokonferenci 5. 11. 2012 na str. 38, ki je ob vprašanju obrambe sam od sebe izpovedal, da bi rad še nekaj dodal, in sicer da se Riedlu ni mudilo za predplačilo, pač pa Wolfu (in Cekuti), dr. Zagožen pa je bil tudi po Niitynenu mogoč prejemnik »honorarja« in so zato v Patrii vseskozi vedeli (in hoteli), da ne gre le za plačilo Riedlu za njegove konsultacije (zaslišanje Niitynena preko videokonference dne 12. 11. 2012, str. 3 od 39). Zato ne gre za nikakršno Riedlovo pretiravanje in

pridobivanja denarja zase, ampak za realnost, ki je trasirana že s 140-143 doc. (elektronsko sporočilo z dne 15. 9. 2005 ob 13:11), da je za Wolfa treba zagotoviti 4,5%, češ »on (to je Wolf) **bo razdelik**«. Če namreč upoštevamo, da je Patria neposredno in preko Riedla na bančni račun v avstrijski Lipnici Cekuti plačala več, kakor 400. 000, 00 EUR (sodišče je o tem prečitalo dokumentacijo) in da je Patria finančno krila tudi Riedla in samega Wolfa ter še druge eventualne stroške, s katerimi Wolf ni imel ničesar opraviti na podlagi kakega lastnega poslovnega razmerja s kom drugim, potem seveda **ni bilo nikogar, ki bi mu Wolf** (če bi uspešno dvignil denar s svojega zasebnega računa v Lipnici) **moral kaj razdeliti, razen za stranko PM Janše preko dr. Zagožna in samemu Zagožnu**. Zato je kot na dlani, da je šlo dejansko najmanj za obljubo nagrade PM Janši in Zagožnu za stranko SDS, kakor je to izrecno zapisano v 270 doc., najdenim pri Wolfu in v doc 262 doc., torej za obljubo, ki je lahko vključena tudi v izročitev nagrade in obljube nikakor ne izključuje, pač pa jo kvečjemu lahko potrjuje. **Preprosto: če naj bi bilo nekaj zares dano, je bilo pred tem gotovo tudi obljubljeno**. To je na tem mestu treba poudariti zato, ker izročitev nagrade Zagožnu in Janši za stranko zatrjuje avstrijska obtožnica in na njeni podlagi je bila sedaj izrečena tudi sodba za dejanje, za katerega je bil Riedl spoznan za krivega Slovenski obtožni akt prejetje obljube nagrade oziroma ustrezne koristi obljube nagrade obravnava kot s terjanjem in sprejetjem nagrade izenačenim bistvenim zakonskim znakom kaznivega dejanja sprejemanja daril za nezakonito posredovanje, ki se lahko nanašajo tudi na uradna dejanja, ki bi se tudi sicer morala opraviti. V pravnem pogledu pa sta v naši zakonodaji – kot je bilo pravkar že nakazano – popolnoma izenačeni obljuba nagrade in terjanje in sprejetje nagrade. Spreminja se kvečjemu jakost moralnega očitka, vendar pa tega ni mogoče upoštevati v konkretnem primeru.

- 16.) Da pa je bila podpora vladajoče stranke v vladi in Ivana Janše zahtevana in nato tudi nudena, pa kažejo tudi dokumenti iz Rotisa d. o. o., npr. 133a doc., ki ga je sestavila Marija Badovinac Crnkovič, ki se je že mnogo pred uradnim razpisom 8. 9. 2005 in po neuradnem pristanku Patrie, da bo sodelovala z Rotisom, zapisala, da je odločitev Patrie potrebno še uskladiti še s predsednikom vlade, na čemer trenutno delajo in šele, ko bodo od nega sprejeli pozitivno odločitev, bodo hitro sprejeli nadaljnje korake (133a doc.). Pri tem ni pomembno, ali je takšen zapis nato poslala naslovniku, ker zapis že sam po sebi izraža vsebino, ki ne more biti izmišljena. Tudi zato ne, ker ni bila poslana naprej. Tovrstno »postavljanje« pred drugimi ni bilo potrebno. Njeni izpovedbi, da je šlo samo za nekakšno »napihovanje« (»duvanje«) – in to potem, ko naj bi se v Patrii interno že odločili za sodelovane z Rotisom - ni mogoče verjeti. Za resno firmo, za kakršno se je Rotis hotel predstavljati vseskozi in tudi na tej glavni obravnavi, takšne izpovedbe ni mogoče sprejeti, ker bi čakanje na uskladitev s predsednikom vlade Patrii in Rotisu kvečjemu predstavljala oviro želeni poslovni odločitvi, ki je bila prej gospodarski družbi v škodo, kakor pa v njeno korist in s takšnim obvestilom firma ne bi ničesar pridobila. **Zato tudi dejstvo, da zapis naj ne bi bil poslan naslovniku oziroma predvidenemu končnemu prejemniku, ni argument obrambe, pač pa kvečjemu obtožbe, ker tem bolj kaže na realno vsebino, za katero je bilo v zadnjem trenutku ocenjeno, da je morala ostati prikrita**. Prav zaradi tega pa je gotovo tudi odraz realnega stanja glede zapisane vsebine v zvezi z usklajevanjem s predsednikom vlade, ki ga potrjuje tudi kasnejši zapis v 208a doc., da se čaka odločitev »z vrha«, česar gotovo ne predstavljajo posamezni administrativni uslužbenci na MORS (izrecno je na str. 15 svojega zaslišanja na glavni obravnavi Marija Badovinac omenila g. Francija Žnidaršiča), na katere se je v svoji izpovedbi sklicevala Marija Badovinac. Če k temu dodamo, da je

tudi priča Repas govorila o »nakladanju«, tožilstvo zlahka sklepa, da je nakladanje tudi vse, kar so osebe iz Rotisa povedale pred sodiščem v svojo obrambo in še posebej, kar je Crnkovič v svojo obrambo povedal glede tega, kaj naj bi pomenilo to, kar piše v t.i. šabloni v zvezi z delom dobička, namenjenim »stranki« in seveda še bolj v zvezi s projektom biomase. Kljub temu pa ne gre prezreti, da je tudi priča Repas govorila, da se je na več sestankih z uslužbenci Patrie sicer razpravljalo tudi o podkupovanju v Sloveniji, vendar pa da naj bi Crnkovič temu vselej nasprotoval. Glede Crnkovičevega nasprotovanja podkupovanju pa seveda tej priči ni mogoče verjeti. **Druga skupina dokumentov** pa kaže, da je »PM obveščen in naklonjen« in da ima Patria »obljubo PM in dr. Z, da bosta podprla samo nas« (to je Patrio in ne konkurenčne firme - 161doc.), vendar pa da naj dr. Z. po neposrednem telefonskem stiku s premierjem (PM) sledi njegovemu nasvetu, da naj drži projekt v strogi tajnosti in sam vodi zadevo (show-predstavo-170doc.), ne da bi na zunaj vključeval premierja, češ da se premier ne bo srečeval z nikomer, ker je to preveč nevarno zanj. To kaže ponovno na zavest o protipravnosti, ker le obljuba nagrade, če bi bila odkrita, utemeljuje takšno nevarnost, kakršno ima v mislih sestavljalca dokumenta, ko obvešča o nevarnosti, kakršna bi naj obstajala za PM, torej za premierja in ni videti motiva, da bi si Riedl kar brez vsakršnega vzroka izmislil takšen dokument. Da je obdolženi Janša vedel za aktivnosti v zvezi z obljubo nagrade, da bi bil izvršen vpliv na izbiro takega lokalnega partnerja, ki bi sodeloval in tudi uspel na razpisu, ne kažejo le podatki, da je bila nagrada za stranko (270 doc.) organizacijo dr. Z vnaprej natančno načrtovana tako v Patrii, kakor tudi preko Rotisa d. o. o., kot tudi glede načina izplačila »za stranko, za organizacijo, za nogometno moštvo, ki ga je pred volitvami treba še natrenirati« (245doc.) (in dr. Zagožen stranke in Janše nikakor ni mogel predstavljati), pač pa tudi v številnih Zagožnovih terjanjih predplačila za stranko, naštetih po datumih že v tenorju obtožnega predloga. Ta terjanja so se začela že 22. 8. 2005 (125 doc.) in dosegla enega izmed svojih vrhuncev v **pisni obljubi predplačila** v višini 30 % od celotne provizije z dne 24. avgusta 2006 (262 doc.), ki jo je podpisal Heikki Hulkkonen. Pisna obljuba nagrade, ki bi jo bilo treba pokazati dr. Z., on pa svojemu strankarskemu šefu, namreč za Riedla, ki je bil pogodbeni svetovalec Patrie, nikakor ni bila potrebna. Sam Niitynen pa je Hulkkonenu sporočil, da potrebno obljubiti predplačilo, čeprav »kot kaže Walter Wolf ni povedal dr. Z o pogojih za plačilo in dr. Z trenutno živi v prepričanju, da se 30% izplača v vsakem primeru na osnovi pogodbe«. Tega gotovo ne bi nihče zapisal, če bi šlo le za Riedla, kakor to skuša prikazati obramba. Ko je šlo za zahtevano pismo z obljubo, je bilo tudi izrecno zapisano, da ga je treba pokazati dr. Z. (npr.261doc., 245 doc.). Pri tem je iz 265 doc. še razvidno, da je dr. Zagožen v imenu svojega »šefa« vprašal za točno vsoto, od katere bodo izračunani procenti. Za kakršnokoli **izplačilo v zvezi s projektom** (in tukaj ne gre za kakršnokoli drugo izplačilo) ne more biti Zagožnov »šef« kdorkoli, ampak le oseba, ki ve, za kaj gre, in to je lahko bil edino Ivan Janša, ki je bil Zagožnu strankarski šef. To je dopustil v svoji izpovedbi tudi Niitynen tako na zaslišanju na Finskem (str. 23 zaslihanje dne 20. 11. 2008), kakor tudi na zaslišanju preko videokonference v Ljubljani dne 29. 10. 2012 (str. 16 od 33), češ da je Ivan Janša ime, ki ga v zvezi z 265 doc. lahko imenujemo. **Če je torej Ivan Janša spraševal za višino osnove, od katere bo odmerjena nagrada oziroma »provizija«, potem je nedvomno tudi vedel za sam obstoj obljubljenega nagrade in je sprejel obljubo nagrade.** Iz 121 doc. pa je tudi sicer razvidno, da je spremljal projekt in ga z dr. Zagožnom tudi nadziral in bilo bi precej nenavadno, da ga ob možnosti, da bi bil slovenski proračun obremenjen skoraj za 300 milijonov evrov in se je govorilo o »poslu stoletja« tudi ne bi. To pa pomeni, da pri Ivanu Janši ne gre za nikakršni

miselni delikt, kakor je to javno skušala prikazati obramba, pač pa za pravno relevantno zvezo med tistim, ki obljubi nagrado in tistim, ki naj bi vplival, da bi postopek oddaje naročila zaupne narave, ki je uradno dejanje, potekal tako, da bi tisti, ki nagrado obljubi, - to je v našem primeru Patria - zanesljivo dosegel zaradi obljube nagrade določen cilj., ki je definiran tudi v t.i. »zmagovalni strategij« (179 doc., str. 17), to je dokumentu Patrie, ki predvideva sodelovanje v ekipi z (gospodarsko) družbo, ki ima Janševo podporo. To je potrdil tudi Niitynen na str. 16 od 34 na zaslišanju 26. 11. 2012 preko videokonference v Ljubljani, ko je govoril o namigu in zato jasni zavesti o tem, »da če Patria ne izbere Rotis, ne bo nikoli dobila posla«. Nedvomno se po oceni tožilstva takšna povezanost med ciljem obljube nagrade in pričakovanim ravnanjem zaradi obljube nagrade kaže tako na strani Patrie in tamkajšnjih osumljencev ter Riedla in Wolfa skozi zavest o namenu podkupovanja, kakor tudi na strani prejemnika obljube Ivana Janše in dr. Zagožna kot **ravnanja**, ki takšen **namen in samo sprejetje obljube nagrade izražajo in ga hkrati tudi potrjujejo**. To so glede Ivana Janše:

a) **nadzor in vpliv nad potekom na izvedbo postopka zaupne narave** (119doc. – »imamo obljubo PM in dr. Z, da bosta podprla samo nas« 121 doc. – Dr. Z nas je prepričeval, da podrobno spremlja projekt in da ga on in PM – to je predsednik Vlade Janša - imata pod nadzorom«) v zvezi z obljubo nagrade (125 doc- nanaša se na pismo o 30%, ki ga je treba pokazati dr. Z, da so pokriti, kar pomeni ne le dr. Z; 239a doc 30% se nanaša na predplačilo provizije, ker organizacija za tistim malim človekom – kar je mogoče razlagati le kot stranka SDS - zahteva nekaj vnaprej; 262 doc.pisna obljuba s Hulkonnenovim podpisom, ki jo je po 261 doc. potrebno pokazati dr. Z) in izborom lokalnega partnerja, torej v dogodkih, v katerih je bil dr. Zagožen le ključni vezni člen do Ivana Janše, ki mu mora priskrbeti sredstva stranki zaradi volitev (239a doc. organizacija za malim človekom zahteva nekaj vnaprej, 241 doc. –enako kot 239a doc., 245 doc. – prošnja dr. Z je lahko prava, ker je pred volitvami nogometno moštvo – spet gre lahko le za stranko - treba še natrenirati, 247 doc – zadeva v zvezi s 30% vnaprej plačane provizije je zelo pomembna za organizacijo, ki stoji za dr. Z, na to resno računajo – po 270 doc. je organizacija stranka SDS in Janša , 257 doc.- za ljudi – ne le za Zagožna - v Sloveniji je potrebno potrdilno pismo do jutri, **265 - doc. v imenu svojega šefa je dr. Z od WW zahteval podatek za točno vsoto, od katere bodo obračunani procenti**),

b) **navodila, da naj se zadeva prikrije** (169 doc., 170 doc.),

c) **soglasje (navodila), ali je Rotis politično primeren lokalni zastopnik**, kar Zagožen sam ni mogel zagotoviti, vendar pa je bil po 101a doc.zaprošen, da pridobi podatek od Vlade, ki ji je predsedoval Janša (upoštevaje npr. tudi **zaslišanje Marije Badovinec, str. 9, da je bil Zagožen za udeležbo na sestanku dne 1. 9. 2005 na HSE zaprosen zaradi njegove bližine vladajoči stranki** in s tem Janši, enako Niitynen, da je Rotis dobljen preko Janševe stranke, ki je vladajoča stranka v Vladi ter njegova izpovedba na str. 16 od 34 na zaslišanju dne 26. 11. 2012 preko videokonference, da se spomni namiga, da če Patria ne izbere Rotis, ne bo nikoli dobila posla itd.). V imenu stranke pa je relevantna oseba za Patrio le Ivan Janša. Ne le Riedl in Patria, ampak tudi Rotis kot kandidat na razpisu – Marija Badovinac je bila poddirektorica – so šteli vpliv na vladajočo stranko in zato Vlado in Janšo kot osrednji pogoj za izbor. S šablono pa so izkazali zavest in hotenje, da se to tudi plača.

d) **vprašanja, od kolikšne osnove bo nagrada odmerjena** (265 doc.) itd.) upoštevajoč, da seveda ni pričakovati nekakšnega slovesnega sprejetja obljube plačila ali celo samega plačila, ki bi bilo pri korupcijskem deliktu vsem na očeh. (npr. s kovčkom denarja v rokah), **vendar pa kljub temu z izkazanim finančnim tokom podkupnin do avstrijske banke.**

17.) Že pomembnost posla, velikost finančne obremenitve za slovenski proračun in ne nazadnje zakonska dolžnost po 4. točki 2. člena ZJN-1, da če gre za nakup oborožitve zaupne narave, mora tisti, ki izvaja takšno naročilo – po mnenju predsednika Janše pa naj bi se s tem ukvarjala že prejšnja vlada – najmanj enkrat letno poročati Vladi RS o teh nabavah in je vlada takšna pojasnila upravičena tudi terjati, kažejo na to, da je Janša vedel, kako dejansko poteka izbira lokalnega partnerja, saj je to kot predsednik vlade ne le zaradi citiranih predpisov - preprosto moral vedeti že zaradi predvidenih visokih obremenitev slovenskega proračuna tudi v primeru, da oznaka v medijih, da je (tedaj) šlo v Sloveniji za »posel stoletja« ni bila upravičena. Povsem neverjetno bi bilo, da bi se najožji znanci z MORS, med katere so sodili Ivan Janša v času, ko je bil še obrambni minister, Krkovič, Zagožen in Wolf, ki je po Zagožnovi navedbi sodeloval v trgovini o oborožitveni opremi že v zvezi s plinskimi maskami in se gibal po MORS ter z istimi osebami sodeloval najmanj pri nabavi orožja v Izraelu, v Sloveniji dogovarjali skrivaj brez vednosti in privolitve Ivana Janše in ne da bi na ozemlju za Finsko tuje države to tri leta ne bi vedel nihče v Vladi RS. Povsem neverjetno je tudi, da bi vsa obvestila o tem, ki so vendarle že takrat prodrla v javnost, pomenila le natolcevanje, kakor je v svojem zagovoru povedal Ivan Janša, in bi za sestanek 1. 9. 2005 vedeli vsi drugi, le Vlada in predsednik Janša pa ničesar. Edini relevantni sogovornik za vprašanja izdelave oborožitvenih sistemov MORS, ki ima tudi glede lokalnega partnerja oziroma zastopnika strokovno usposobljene ljudi, magistre in celo doktorje znanosti, bi zlahka ugotovilo, da Rotis ni bil sposoben za lokalno proizvodnjo in se zato skrivanje za kriterialnim modelom lahko nanaša le na samo Patrio, ne pa tudi na Rotis, ki je bil navsezadnje formalno tudi izbran. Proizvodnjo je tudi v resnici moralo prevzeti Gorenje, ne da bi Rotisovo nadaljnje zastopstvo za organizacijo te proizvodnje pri Gorenju bilo sploh potrebno in Gorenje kot velika gospodarska družba ne bi bila sposobna samostojnega poslovanja s Patrio. Obtožba ne dvomi, da je bila v zvezi s sestankom 1. 9. 2005 določena tudi nagrada za stranko SDS iz deleža dobička Rotisa in sta bili tako obljubljeni provizija za stranko iz Patrie in obljubljeni provizija iz Rotisa pogoj za vplivanje na izbor »pravega« zastopnika oz. lokalnega partnerja. Tudi SMS sporočilo (274a doc.), iz katerega izhaja, da dr. Zagožen ne more več sam nositi odgovornosti in da bo o tem obvestil šefa, ker denar še ni bil nakazan, kaže na to, da je bila sprejeta vsaj obljuba nagrade (Patria jo je z 262 doc. posredovala tudi v pisni obliki). **Če torej Patria ne bi pridobila vpliva na vrh stranke, ki je predstavljala tudi večino v Vladi, bi zadeva brez Ivana Janše, ki se v dokumentih v zvezi z dejanjem pod tč. I obtožnegega akta edini pojavlja v imenu stranke, izgubila svoj notranji smisel**, ker dr. Zagožen ni dejavnik, ki bi sam zase predstavljal politično podporo ali odobritev in vplive z ustreznih mest, kot jih je Patria pričakovala in zanje bila pripravljena tudi plačati, da jih on (Zagožen) s svojim vplivom doseže od drugih. Da je Ivan Janša to tudi dosegel, je razvidno (tudi iz 179 doc., str. 17, kjer je v dokumentu, ki je nastal znotraj Patrie z glavo Patrie izrecno zapisano: »Potenciani industrijski partner ima podporo predsednika vlade Janše.« Povsem utemeljen je zato zaključek, da je Ivan Janša imel tudi motiv za pridobitev nagrade za stranko, saj to izhaja iz logičnega Zagožnovega stališča, ki ga je Riedl predstavil 5. 2. 2007 Niitynenu, ko sta bila po tem sporočilu

tako Wolf, kakor tudi Zagožen na poti v Riedlovo pisarno, da namreč Zagožen tudi resnično **ne more sam nositi odgovornosti**, če bo njegov »šef« informiran, da ne bo predplačila, niti obljube nagrade, in bi bila to lahko »katastrofa«, kakor je mogoče povzeti iz 274a doc.. Glede na sprejem obljube se tukaj jasno pokaže, o kakšnih in katerih podatkih je moral biti Ivan Janša informiran. Tu se tudi v najlepši luči pokaže, da se izraz »šef« v zvezi s projektom nabave oklepnikov lahko nanaša le na Ivana Janšo. In zato dr. Zagožen tudi skupaj s Crnkovičem ni dejavnik, ki bi sam zase predstavljal politično podporo ali odobritev, vendar pa zelo pomemben, da kot vplivna oseba zagotovi vplive z ustreznih mest, kot jih je Patria tudi pričakovala in bila zanje pripravljena tudi plačati. **Zagožen je torej ključni vezni člen**, da bi za posredovanje vpliva Patrie s svojim lastnim vplivom zaradi načrtovanega prenosa nagrade (»provizije«) oziroma njene obljube pripomogel k temu, da bi Patria preko ustreznega zastopnika zanesljivo pridobila posel. Takšno ravnanje pa je očitno koruptivno tako na strani Jožeta Zagožna, kakor tudi Ivana Janše..

- 18.) Če torej ocenimo, da **Riedl ni opravil sam nobenega pomembnega obsega dela po pogodbi** (in je zato tudi Patria zanj po 123 doc. in 270 doc. predvidela le majhen odstotek), s katerim bi opravičil 7,5% provizijo, ampak je bila provizija namenjena razdelitvi, ob mesečni povrnitvi stroškov zanj v višini 7000, 00 EUR, potem Riedel tudi zase ni mogel zahtevati, in tudi ni zahteval glavnine provizije oziroma nagrade. Če bi bil le sam zainteresiran za podpis pogodbe in plačilo, potem ne bi prvega izplačila v višini 30% od celotne provizije takoj nakazal naprej na Wolfov zasebni transakcijski račun vedoč, kako bo Wolf denar razdelil. Če ob tem še upoštevamo, da tudi Wolf že po svojem lastnem zagovoru ni bil v pomembni povezavi s projektom, pač pa je kot dr. Zagožen le predlagal Rotis, čeprav naj bi ga dejansko predlagal Niitinenu in Riedlu, ki sta bila na sestanku dne 1. 9. 2009, Zagožen, pred tem pa podrobno že Rotis sam, potem je lahko edino sprejemljiv zaključek, da sta **Riedl, kakor tudi Wolf delovala pretežno le v funkciji prenašalcev (poštarjev)** obljube nagrade, ker naj bi na vseh nivojih povečala zanesljivost izbire Rotisa in s tem Patrie kot dobavitelja tehnologije in samih vozil. Rotis je po svoji izbiri na razpisu bil je pomemben samo zato, da bi lahko ves denarni tok potekal preko te družbe oziroma pod nadzorom Ivana Črnkoviča, ki je bil zaupanja vreden človek, da bo denar uporabil v interesu »premierjeve organizacije« (to je stranke SDS), kakor tudi Jožeta Zagožna, Ivana Crnkoviča in Antona Krkoviča, kakor je to razvidno iz dokumenta 163 doc., saj takšnih denarnih tokov ne bi nikoli razkril in je zato zapis o nujnosti nerazkritja komu je denar namenjen, povsem realen. V tej zvezi obtožba opozarja tudi na pomen 132doc., v katerem je zapisano, da »organizacija dr. Z. močno računa na to, da bo vpletena v celotno pogodbo«, kar je glede na citirani dokument razumeti tudi kot vključitev v pogodbo tudi servisiranje vozil, integrirano logistično podporo, ker le to omogoča popolno kontrolo nad vsemi prihodki. Vendar pa je nato glede Rotisa Niitynen nato odgovoril (el. sporočilo 5. septembra 2005 ob 11:55 – 132 doc), da se vendarle iz bodoče pogodbe izpustijo rezervni deli, usposabljanje itd. Kljub temu pa »vključitev v celotno pogodbo« dokazuje tudi prizadevanje trajne finančne naslonitve na Rotis, ker bi v nasprotnem primeru prišlo do disperzije finančnih nakazil in izgube preglednosti teh nakazil tistim, katerim bi nakazila morala po dokumentaciji ostati prikrita. Da pa je tudi za Rotis bilo pomembno, da nakazila ostanejo prikrita, dodatno kaže še zapis na Črnkovičevem računalniku, da bo Jože (očitno Jože Zagožen) očitno že kaj rešil glede nerezidentov in BiH.
- 19.) V zvezi z pravnimi vprašanji glede strukture kaznivega dejanja sprejemanja daril za nezakonito posredovanje obramba je v tem postopku skušala ločiti določitev lokalnega zastopnika kot posledico dane obljube nagrade od dokončne izbire 19. 12.

2006, češ da na ta način izbira lokalnega partnerja ne posega v postopek na MORS in postopek izbire dobavitelja tudi če je Patria komu kaj plačala.. Takšna ločitev pa ni utemeljena, ker je izkoriščanje vpliva po 269. členu KZ-1 **možno tako v fazi pred uradnim dejanjem, kakor tudi vzporedno s kakšnim uradnim postopkom oziroma dejanjem ali ob zaključku uradnega postopka z direktnim vplivom na odločitev.** To pa seveda velja tudi za postopek oddaje naročila zaupne narave št. MORS 407/2005 –TRP Pehotna bojna vozila – kolesniki 8x8 MORS kot uradno dejanje. Za dokončanje kaznivega dejanja ni pomembno, ali je obljuba nagrade dana pred intervencijo na podlagi vpliva ali celo po njej, ampak je pomembno, da je nagrada dana zaradi pričakovanja dajalca podkupnine, da bo prejemnik s svojim vplivom posredoval, **da bi bil** (in ne da je) dosežen cilj, zaradi katerega je bila obljube nagrade dana. V konkretnem primeru je nagrada bila obljubljena vsekakor s takšnim namenom že zaradi tega, ker postopek izbire ni bil končan niti do pisne obljube 30% predplačila (in kasneje do samega izplačila v avstrijsko banko), ker si je **MORS pridržal pravico do razveljavitve, ustavitve ali zaključka celotnega postopka za oddajo naročila zaupne narave (9. člen sklepa o začetku postopka oddaje naročila zaupne narave z dne 20. 10. 2005 in točka 17. 1 Povabila k oddaji ponudbe za pehotna bojna vozilavozila kolesnik -8x8 MORS šifra404-08-520/2005-31 z dne 12. 1. 2006).** Vendar pa so v Patrii vedeli, da nimajo nobenih možnosti biti nosilec posla in dobavitelj že do konca sestavljenih oklepkih vozil in delov za tista vozila, ki naj bi bila sestavljena v Sloveniji, če sploh ne bodo imeli lokalnega partnerja oziroma zastopnika v slovenskem prostoru ali če ne bi imeli takšnega lokalnega partnerja, s katerim bi soglašala Vlada in vladajoča stranka, kakor je to na sestanku 1. 9. 2009 glede na zapis (memorandum) doc. 129 predstavil Zagožen ob podpori Krkoviča in Crnkoviča, »ki sta bila glede tega jasna«. **Izbira lokalnega partnerja se zato pokaže kot *conditio sine qua non* in del same možnosti, »da bi« storilci vplivali** na potek postopka izbire, torej kot pogoj in sredstvo, da bi bili za opremljanje SV preko lokalnega zastopnika izbrani kolesniki 8x8, ki jih proizvaja Patria. Zato **ni mogoče trditi, da izbira lokalnega partnerja kot posledica dane obljube nagrade ne posega v postopek na MORS,** pač pa je v resnici prav nasprotno: z določitvijo partnerske gospodarske družbe že daleč pred razpisom, **ki se bo zaradi obljube nagrade sploh pojavila na razpisu,** je nedvomno utrta pot (in seveda tudi sam vpliv) na izbiro na samem razpisu in vpliv na razpis (tudi v primeru, ko gre za uradno dejanje, ki bi ga na MORS tudi sicer smeli opraviti. in zato kriteriji iz kriterialnega model na MORS nimajo prav nobenega vpliva na obstoj kaznivega dejanja). In to vpliv na izbiro gospodarske družbe, ki je bila po Vartiainenu in Niitynenu nekompetentna oziroma »ne najbolj kompetentna«, kakor je na zaslišanju po videokonferenci (dne 29. 10. 2012, str. 20 od 33) skušal omiliti Niitynen, ker ni bila sposobna proizvodnje, kakor je bilo sprva v Patrii zamišljeno, pač pa vpeta v kriminalno aktivnost razdelitve nagrade kot razdelitve 5% profita na štiri enake dele Krkoviču, Crnkoviču, Zagožnu in stranki. Z izbiro Rotisa kot lokalnega partnerja si je Patria z nagrado zagotovila zanesljivost izbora in s tem vpliv na samo pridobitev posla ne glede na kriterialni model in tehnične lastnosti vozila, ki v primeru, da oklepnikom Patria zagotavlja prednost pred konkurenco, pomeni zgolj to, da se dejanje, ki bi se sicer smelo opraviti, zaradi plačila nagrade tudi opravi.

- 20.) Problematiziranje obrambe glede časa, kraja in načina storitve kaznivega dejanja, ki se je kar naprej pojavljalo preko medijev in manj v sodni dvorani, je povsem neutemeljeno. Časovne, krajevne okoliščine in način storitve – vse to je opisano v samem obtožnem predlogu in zato kljub možnosti preproste izpustitve izrazov glede točneje neugotovljenih okoliščin tudi modifikacija obtožnega predloga

ni zasledovala cilja, da bi v bistvenih okoliščinah v skladu s podatki v spisu spreminjala vsebino obtožnega predloga, ki je bila izpostavljena sodnemu preizkusu po 435. členu ZKP in 437. členu ZKP. Glede časovnih okoliščin se datumi v avgustu 2005 skladajo z dokumentacijo v spisu (125 doc.). Nityyinen je na svojem zaslišanju v Ljubljani povezal razpon med nujnostjo obljube po 125 doc. dne 22. 8. 2005 in pisno obljubo po 262 doc. 24. 8. 2006, ko je na vprašanje tožilstva povezal oba dokumenta (zaslišanje dne 29. 10. 2012, str. 3 od 33). Nadalje je natančno navedeno dogajanje v septembru 2005 (sestane 1. 9. 2005) do izbire Rotisa d. o. o. ter nato terjanja Zagožna po posameznih datumih glede 30% predplačila vse do pisne privolitve 30% predplačila dne 24. 8. 2006, kar je vse izrecno zapisano in kaže na čas, ko je bilo dejanje dokončano, kot spremljajoča okoliščina pa je v tenorju za 2. 2. 2007 navedeno tudi nakazilo na avstrijsko banko v višini 3. 642.385, 72 EUR, od katerih je bilo 2. 323.276, 00 EUR nakazanih na zasebni račun Walterja Wolfa, kar natančno ustreza 30% predplačilu in extra bonusu 900. 000, 00 EUR. Iz navajanja posameznih datumov je dovolj natančno opredeljen časovni razpon od avgusta 2005 do konca julija 2006, saj tudi avstrijska obtožnica, s katero sodišče razpolaga, daje le časovni razpon, ne da bi zaradi tega nastale na avstrijskem sodišču kake težave glede povsem natančno navedenih datumov, ki pa so v slovenskem obtožnem aktu sicer natančno navedeni. To pa velja tudi glede načina storitve, za katerega tudi avstrijska obtožnica ne zatrjuje, da je neugotavljen, pa vendar je tudi v slovenskem obtožnem aktu opisan podobno kot v avstrijskem, saj je podrobno opisan način, da je bila obljuba nagrade in večina druge komunikacije izvršena na relaciji Patria – Niitynen – Riedel – Wolf - Zagožen – Janša za stranko SDS in je pri tem Zagožen nagrado tudi terjal za Ivana Janšo za stranko, kakor so te zahteve v povezavi z Janšo opisane tudi v slovenskem obtožnem aktu. S tem pa je način dovolj podrobno opredeljen, ne glede na vprašanje, ali je bila komunikacija izvršena po telefonu, z neposrednimi osebnimi stiki, preko računalnika s sms. Slednje namreč ne vpliva na obstoj kaznivega dejanja. Kar pa zadeve krajevne okoliščine so v avstrijskem obtožnem aktu kot kraj navedene kar štiri države, to je Avstrija (Dunaj), Liechtenstein, Finska in Slovenija, kar ustreza kriminalni aktivnosti, ki je v svoji celoti vodila najmanj k dajanju ali obljubi nagrade oziroma je bila del podkupovalne aktivnosti same, ki se je zaključila v Sloveniji pri Ivanu Janši za stranko SDS, ne da bi bilo zatrjevano, da je kraj »točneje neugotavljen«, ker ni pomembno, katera faza se je nanašala na posamezni kraj v posamezni državi, ampak to, kakšen je bil skupni učinek pri usklajeni kriminalni aktivnosti, ki je imela za cilj sprejetje (obljube) nagrade (tudi v avstrijskem obtožnem aktu je navedeno, »da se bo za Janšo Zagožnu izročil znesek...«) zaradi zagotovitve vpliva na potek in zaključek postopka oddaje naročila zaupne narave št. MORS 407/2005. V slovenskem obtožnem aktu je po ubikvitetni teoriji najmanj glede kazenskopravne relevantne škodljive posledice znano, da je nastala (ali naj bi nastala) v Sloveniji, pri tem pa kraj kaznivega dejanja ni odločilen za obstoj kaznivega dejanja – za vse obdolžence, ki so slovenski državljani, je glede pristojnosti slovenskega sodišča podano tudi aktivno personalitetno načelo - vendar pa je v tenorju obtožnega predloga natančno opisano, katere aktivnosti so bile v Ljubljani in kateri dokumenti ali denar naj bi bili izročeni ali v Ljubljani pokazani dr. Zagožnu, da bi bil z njimi seznanjen tudi takratni predsednik Vlade Ivan Janša, ki je projekt od tu tudi nadziral.

- 21.) Vrhovno državno tožilstvo ne dvomi v **verodostojnost dokumentov**, ki jih je sestavil Riedl, glede bistvenih okoliščin in predvsem glede namembnosti denarja v zvezi z deleži za provizije. Tudi če na samem začetku ni bila jasna Zagožnova vloga glede njegovih funkcij in je bila ta vloga precenjena (Niitynen jo je preverjal tudi preko zasebnih odvetniških pisarn, Mladenova itd.), je bila že kmalu povsem

razumljivo tako Riedlu, kakor tudi Patrii, da dr. Zagožen ni pretežen del politične podpore in odobritve same, ampak oseba, ki jo glede na lastnosti, ki so navedene v tenorju obtožnega predloga, s svojim vplivom lahko organizira in s tem neposredno vpliva na potek postopka izbire (112 doc.). Kar pa zadeva Riedlove izjave pred avstrijskimi organi, pa jih je predvsem v zvezi s skandinavskimi in tajskimi projekti vendarle treba jemati z rezervo, ker so bile v funkciji njegove obrambe, po svoji vsebini pa zato neverodostojne. Nasprotno pa na verodostojnost Riedlove komunikacije – na podlagi prav istih dokumentov je navsezadnje dunajsko sodišče Riedlu izreklo obsodilno sodbo - torej komunikacije, ki je bila izvršena že daleč pred kakšnim kazenskim postopkom, zelo jasno kaže med drugim nekaj sledečih okoliščin, ki so po oceni tožilstva odločilne za presojo verodostojnosti dokumentov, ki jih je setavil Riedl:

- a. Po 270 doc., 310 doc. 093 doc. , 150 doc. je – kot je bilo že prikazano – le manjši delež predviden za Riedla in je tako povsem logična izpovedba Niitynena, da je v Wolfovem deležu rezerviral sredstva za stranko SDS, kakor je to tudi razvidno tudi iz zapisa v 270 doc., ki je bil najden pri Wolfu. Večji delež provizij ni bil namenjen niti za Riedla, niti za Wolfa in tedaj bil »prost« za podkupnine oz. vsaj njihovo obljubo. Tisto, kar je bilo izplačano Cekuti in Lebanu, ni bilo povezano z »Wolfovim deležem«, niti pri Cekuti za naloge vplivanja, pač pa za njegovo posredovanje podatkov, ki naj bi Patrii služili za pridobivanje konkurenčne prednosti. Riedl potemtakem ne more biti oseba, ki bi pred Patrio povelečeval svojo vlogo, kakor to zatrjuje obramba, ker so bili deleži za stranko in dr.Zagožna vnaprej dogovorjeni in v Patrii znani, dokumentacija v tej zvezi pa zato resnična in realna.
- b. Riedl sam sredstev predplačila, ki jih je Patria formalno nakazala na Riedlovo firmo RHG kot za njegovo provizijo, ni zadržal zase, ampak jih je v sporazumu s Patrio moral odstopiti Wolfu na njegov zasebni račun, da bi jih Wolf razdelil, kakor je razvidno iz 140-143 doc. Zato tudi ne drži Niitynenova izpovedba v delu, ko se sklicuje na špekulacije v Patrii glede delitve podkupnin. To gotovo ni nikakršen slučaj, ampak je v skladu tudi z drugo dokumentacijo. Tudi to kaže, da ne gre za Riedlova pretiravanja, ampak realnost zapisov, ki kažejo, da gre za podkupnine, kakor je to ugotovilo tudi avstrijsko sodišče.
- c. Zaradi pravkar navedenih dejstev pod tč. b (ker je predplačilo Riedl namenil drugim) za Riedla samega pač ni bila pomembna pisna obljuba predplačila iz 262 doc., ampak se zato pokaže kot realno, da je pisna obljuba nagrade bila namenjena dr. Z in stranki Ivana Janše in ni mogoče dvomiti, da je prav dr. Zagožen preko Wolfa in Riedla zahteval (terjal) predplačilo najmanj v zvezi s tistimi datumi, ki so navedeni v tenorju obtožnega predloga, vendar ne le zase, ampak tudi za drugega koristnika – stranko SDS in Ivana Janšo.
- d. Pred Niitynenom, s katerim se je Riedl osebno sestajal in imel z njim zaupno korespondenco, (po Niitynenu je z Riedlom bilo z veseljem sodelovati), po oceni tožilstva ni lažnivo prikazoval okoliščin glede deležev provizije in drugih okoliščin, niti teh okoliščin ni Niitynen napačno povzema, ampak je tudi sam izdelal ustrezne prikaze razdelitve provizij, npr. dopis z dne 16. 2. 2007 (priloga 3, št. 295), ki so vključevala tudi predplačilo. Pri tem ni bilo nobene potrebe, da bi si še v času, ko **ni bil v teku še noben kazenski ali predkazenski postopek** in takšen postopek tudi nihče ni pričakoval, kdorkoli izmišljal vsebino posameznih elektronskih sporočil in podrobnosti, niti si vseh podrobnosti v njih preprosto ni mogoče izmisliti.

- e. Posamezni udeleženci, zoper katere na Finskem in v Avstriji tečejo kazenski postopki (na prvi stopnji je eden že končan), se z navedbami, za koga je bila namenjena in rezervirana provizija oziroma nagrada, ne razbremenjujejo, če omenjajo podporo stranki SDS ter premierja Janšo kot eno izmed (po Niitynenu špekulativnih) možnosti ali razlog za morebitno finančno podporo in plačilo, ki ni namenjeno le Riedlu. Domnevni storilci se – prav nasprotno – dodatno obremenjujejo: vsi so delovali najmanj s ciljem dajanja ali sprejetja nagrade ali t.i. »provizije«, ki ni mogla biti plačilo le za Riedla ali Wolfa, pri čemer Wolf niti ni bil v pogodbenem odnosu s Patrio, da bi mu bila Patria preko Riedla dolžna kaj plačati, niti »tri plusi«, stranka, »organizacija«, »nogometno moštvo, ki ga je pred volitvami treba še natrenirati« itd. Zato tudi ta okoliščina kaže na objektivnost elektronske korespondence in njeno pravo vsebino.
- f. Tisti, ki bi želel lažno prikazovati vliv z čim višjega nivoja in sebi pripisati kar največje zasluge, ne bi sporočal ovir, kot jih je Riedl, in ki same po sebi ne kažejo vselej na uspešnost »trženja«. Ovire so prikazane pri organizaciji posameznih sestankov, npr. tudi tistega dne 1. 9. 2005 v prostorih HSE zaradi uskladitve terminov z brigadirjem Krkovičem že v avgustu 2005, da npr. Wolf ni pojasnil dr. Zagožnu, da se predplačilo v višini 30% ne nanaša na celotno pogodbo ne glede na njeno realizacijo (249 doc.) in da živi v prepričanju, da se bo 30% izplačalo v vsakem primeru na osnovi pogodbe in da hočejo politični vodje podpis pogodbe takoj (doc. 265). Tu so tudi v elektronski korespondenci opisane težave zaradi pritožb AK zaradi morebitne vključitve v konzorcij z Rotisom (163doc, 167 doc.), ker je obd. Crnkovič oz. Rotis hotel ostati sam v vodilni vlogi in »bi bilo treba z vladajočo stranko razjasniti, kako bi se dalo nadomestiti morebitni upad proizvodnje pri ST Ravne in prikazati stvar kot čim bolj politično urejeno«, kakor je to izrecno zapisano v 167 doc. Težave izraža tudi elektronsko sporočilo 181 doc., da je dr. Z. potrdil, da gre za nesporazum in da sta njegovo mnenje in mnenje njegovega šefa (!) nespremenjena in npr. Riedlovo sporočilo (183 doc.), da pri morebitnem ustanavljanju konzorcija »niti PVE, niti AK ne bosta vedela, koliko je Rotis namenil (oziroma vključil) organizaciji dr. Z., kar gotovo ne bi bilo pomembno, če bi šlo zgolj za zakonito provizijo Riedlu ali plačilo Rotisu. Tudi v teh primerih gre za podrobnosti, ki ne morejo biti izmišljene, ker ne kažejo takojšnjega vpliva s čim višjega nivoja, pač pa - prav nasprotno - detajle v zvezi s težavami in neuspehi pri organiziranju takšnega vpliva, med katere sodi tudi dejstvo, da večina plačila že v izhodišču ni bila namenjena Riedlu, ker so ga zahtevali drugi v Sloveniji ali pa jim je bilo plačilo obljubljeno, torej Ivan Janša in dr. Zagožen zase in za stranko SDS in si podrobnosti v tej zvezi pač ni bilo mogoče izmisliti.
- g.) Isti argument, kakor pod f) je mogoče uporabiti tudi v zvezi z zatrjevanjem obrambe, ki na vsak način oporeka verodostojnosti dokumentom, ki jih je poslal Riedel: če bi šlo Riedlu le za lažno prikazovanje svojega dela, potem mu npr. ne bi bilo treba sporočati, da je pomembna okoliščina tudi to, da niti PVE, niti AK ne bosta vedela, koliko je Rotis namenil (vključil) organizaciji dr. Z. po 183 doc. Nasprotno pa takšen zapis kaže na utemeljenost očitka o obljubi nagrade za stranko SDS in dr. Z. Verodostojnost 183 doc. je brez dvoma treba ocenjevati tudi v povezavi s 163 doc. v tistem delu, v katerem je zapisano, da je Ivan (Crnkovič) zaupanja vredna oseba, ki ne bo nikoli razkrila, kam so bile določene vsote nakazane, saj takšen zapis že v izhodišču kaže, da denarni

zneski iz Patrie (vsekakor sredstva v zvezi z oklepniki 8x8) niso namenjena le Riedlu, niti ne le Rotisu, ampak nekemu zunaj Rotisa. To je tudi najmanjši skupni imenovalac obeh dokumentov.

- 22.) Crnkoviču in Krkoviču, ki skušata zmanjšati pomen sestanka na HSE dne 1. 9. 2005, ni mogoče verjeti. Državno tožilstvo si je samo zastavilo retorično vprašanje, ali bi bilo v katerikoli državi sploh mogoče, da bi se najpomembnejši predstavniki največjega proizvajalca orožja iz druge države, ki je pomemben tudi na svetovnem tržišču, sestal z namestnikom generalštaba prve države, ki se poteguje celo za poveljnika generalštaba, nato s potencialnim lokalnim partnerjem in bi se tam (v prostorih HSE) brez vednosti vlade o lokalni proizvodnji in lokalnem partnerstvu brez kakršnih pooblastil kogarkoli skupina ljudi povsem resno pogovarjala o vprašanih, ki bi utegnili imeti vpliv na izbor ponudnika tehnologije dragih oklepnih vozil in pri tem zatrjevali, da so le prišli na skodelico kave?! Pa bi potem takšen sestanek pomenil celo »**prelomnico**« (kako je to označila Marija Badovinac Crnkovič)?! (priloga 47, l. 14). Odgovor je lahko le negativen. Brez vednosti najvišjih organov in celo za njihovim hrbtom ali na skrivaj si takšnega sestaneke nihče ne bi upal organizirati. Dne 1. 9. 2005 je namreč šlo za organiziran sestanek, ki se je že dalj časa pripravljal (iz 127 doc. in 125 doc. je razvidno, da je bilo največ težav pri usklajevanju z »generalom«, kar v tem kontekstu gotovo pomeni brigadirja Krkoviča) in na katerega Riedl in Niitynen ne bi pripotovala nekaj sto ali tisoč kilometrov daleč zgolj zato, da bi potem v prostorih HSE pili kavo, kakor je sicer predvsem zase v svojem zagovoru skušal prikazati obdolženi Krkovič in v nobeni državi namestnik načelnika generalštaba (vseeno ali v civilu ali uniformi) ne bi kar tako in mimogrede sodeloval na sestanku s potencialnimi dobavitelji oklepnikov, ki je v zapisniku označen kot »strogo zaupno«. V nobeni državi tudi ne bi – tako, kakor sta to storila Crnkovič in Krkovič – predstavila stališče, da spoznata sicer tehnično prednost oklepnikov Patria, vendar pa, če Patria ne bo vplivala, bodo zahteve bolj v skladu z delovanjem konkurenčnega vozila Pandurja II. **Nesmiselno in nelogično je izhajati iz tega, da je sicer znano, da imajo oklepniki Patrie tehnično prednost in so zato boljši, hkrati pa trditi, da bodo zahteve bolj v skladu s slabšim vozilom**, če ne bo »ustreznega vpliva«. Zahteve lahko postavlja le kupec in je zato takšno popuščanje v zahtevnosti kriterijev v korist slabšega vozila ali prilagoditev kriterijev slabšemu vozilu lahko le slabo prikrita grožnja, kaj bi se lahko zgodilo, če vpliva v obliki nagrade ne bi bilo. Da je Krkovič deloval na področju oklepnikov, kaže tudi zapis v Zagožnovem dnevniku za 20. 5. 2005 »Krko oklepniki« in zaslišanje Ivana Pavčka v delu (str. 8), v katerem je potrdil, da je prosil Krkoviča, da za njegovo firmo v zvezi z oklepniki zastavi besedo, seveda pa je ilustrativen tudi obisk pri Ivanu Pavčku skupaj z Njavrom, na katerem sta bili Ivanu Pavčku izročeni dve vizitki Patrie oz. Riedla, Pavček pa je tudi izjavil, da je štel, da ima Krkovič vsa pooblastila za ogled tovrstne vojaške proizvodnje, najmanj pa visok čin, zaradi katerega bi bilo mogoče sklepati tudi na možnost vpliva. (zasl. 16. 1. 2012, str.12). Pomemben pa je tudi podatek iz zaslišanja Mihe Matka dne 12. 3. 2012 na str. 41 od 46, da je predlog za naročilo (listovna številka 3502) prihajal iz generalštaba, kjer so bili pripravljalci takih dokumentov. Pričakovanja, »da bi« lahko tako Krkovič, Zagožen in stranka z Ivanom Janšo vplivala na to, da Rotis d. o. o. postane lokalni zastopnik, pa so se uresničila tudi v obljubi nagrade, ki je bila dvakrat zapisana v Crnkovičevem računalniku, in sicer da se bodo po računu odšteli stroški in 5% - ni profit družbe Rotis d. o. o., preostali znesek pa se bo delil na štiri enake dele po računu med TK (Tone Krkovič), JZ (Jože Zagožen), IC (Ivan Crnkovič) + stranka (SDS). Da se je Crnkovič zavedal protipravnosti obljube nagrade, za katero ne more

biti dvoma, da so vsi tisti, s katerimi je bil Crnkovič v najbližjem (poslovnem in prijateljskem) odnosu pred tem na MORS in tudi sicer v življenju (o tem je Krkovič natančno povedal v svojem zagovoru), vedeli, kaže tisti del zapisa v računalniku, ki se glasi »NEREZIDENTI BiH ALI PODOBNO. Gre seveda za to, da nagrade in delitev ostanka dobička na štiri enake dele ni mogoče knjigovodsko prikazati na legalen način, pač pa le s »pomočjo« nerezidentov in BiH, preko katerih bi bilo mogoče oprati denar, predviden za nagrade. Ta okoliščina pa utemeljuje sklepanje, da je tudi dejansko prišlo do Crnkovičeve obljube nagrade, ki sta jo Jože Zagožen in Anton Krkovič sprejela takoj po sestanku dne 1. 9. 2009 in prav zaradi tega sestanka. **Sklicevanje na projekt biomase je v tej luči nekaj tako neverodostojnega, da potem Crnkoviču in Krkoviču niti v drugih delih njunega zagovora ni mogoče verjeti.** V luči obtožbe že dolgo na kakšni obravnavi tožilstvo ni slišalo kaj tako neverodostojnega in v konkretnem primeru gre ne le za neverodostojnost, pač pa tudi za podcenjevanje tukajšnjega sodišča in tudi tožilstva. Zato je skoraj odveč, da bi se tožilstvo ukvarjalo tudi s tem (neobstoječim) projektom. Podani so najmanj sledeči razlogi:

- a) **Časovni vidik:** t. i. šablona je nastala 3. 9. 2005 takoj po sestanku 1. 9. 2005, ko je Riedl že 2. 9. 2005 kot zastopnik Patrie zaradi obvestila Niitynena direktno Crnkoviču sporočil, da je »interno OK« za sodelovanje z Rotisom. Rotis, ki naj bi imel edini možnost uspeti na razpisu je bil torej dejansko izbran že daleč pred razpisom, ker se je vedelo, da bo zaradi politične podpore edini lahko uspel pred vso konkurenco in se je takoj naslednji dan zato jasno pokazal vzrok za nastanek šablone in seveda ne gre za kakršnokoli biomaso.
- b) **Vsebina –izgled šablone:** TK+ JZ+IC+ STRANKA in delitev na štiri enake dele po računu in glede na dobiček že sama po sebi demantira, da bi lahko šlo za stranko v pomenu kakšnega kupca, saj s stranko ni kot kupcem ni mogoče deliti dobička (Krkovič in Jože Zupančič sta trdila, da so si zamislili, da bi stranke iskali na Hrvaškem ali v Bosni, vendar pa se niso pogovarjali niti o delitvi dobička, niti o načinu poslovanja, ker je **šlo zgolj za ideje** in ne še za uresničevanje projekta). Osebe, ki naj bi bile nosilci enakih začetnih črk svoji imeni, kot so navedene v »šabloni«, so nastopile skrajno neprepričljivo in celo smešno, zato je bila enako neverodostojna in absurda že napoved njihovega pričanja, ko je Crnkovič pred koncem glavne obravnave vnaprej napovedal, da se bodo do konca glavne obravnave take osebe ali »stranka« že našle, čeprav ni bilo nobene ovire, da bi Crnkovič te osebe prepričljivo navedel že takoj na začetku obravnave, niti jih ni naštel Marija Badovinac Crnkovič, ki je bila zaslišana kot priča in se je prav tako sklicevala na biomaso. Predvsem pa **ni slučaj** (del slučajne razvrstitve v računalniku), **da je del šablone tudi 30 mm top in 120 mm dvocevni minomet in 12,7 mm avtomatski mitraljez in kakršnakoli biomasa nikoli ne more biti povezana s topom in drugimi vrstami oborožitve ter take oborožitve tudi ne vsebuje.** Še manj pa je lahko bil Jože Zupančič (predstavljal naj bi kratico JZ) povezan z Riedlom na projektu biomase, kakor je to zapisano v šabloni. Tudi Tič ali Tičej je podal povsem neverodostojno izpovedbo o sekancih, ki je tako neverjetna, da se v zvezi s projektom biomase s posameznimi podrobnostmi iz vsebine niti ne izplača ukvarjati, čeprav je podrobnejšo dokumentacijo sicer pripravil mag. Boštjan

Lamešič točno glede na posamezne zapise pričanja. S svojim pravim imenom »Matej« pa Matej Krkovič nikakor ne opravičuje kratice TK.

- c) **Skupna obravnava 163 doc. in 183 doc. je najbolj prepričljiv argument.** V 163 doc. Riedl in Niitynen soglašata, da predsednik vlade Ivanu Crnkoviču lahko zaupa, ker »Ivan ne bo nikoli razkril, kam so bile določene vsote nakazane«. Ta dokument, ki si ga oba - Riedl in Niitynen - nista mogla izmisliti, ker to tudi ne bi imelo nikakršnega pomena, pomeni pa najmanj to, da so bila sredstva iz projekta »Patria« za Rotis namenjena (tudi) drugim in ne le Rotisu, za njegovo opravljeno delo v zvezi s projektom. Kdo je ta »drugi« pa neposredno razkriva 183 doc., saj je iz dokumenta mogoče zaključiti, da sta Rotis in s tem Crnkovič za Patrio po podpisu celotne ponudbe pomembna zato, ker je s tem dokumentu sestavljalec Riedl štel za pomembno, da »niti PVE, niti AK ne bosta vedela, koliko je ROTIS namenil ali vključil organizaciji dr. Z«. Če nato v 270 doc., ki je bil najden pri Wolfu ugotovimo, da je »organizacija« pravzaprav »PM Janza in stranka SDS«, ker je to tam izrecno napisano, potem je ob vseh drugih dokazih krog zaključen in ne more biti nikakršnega dvoma, da projekt biomase-tudi če bi dejansko obstajal - ne more imeti nikakršne povezave s podkupninami v zvezi s projektom oklepnikov Patria 8x8.

- 23.) Glede na navedene razloge vrhovno državno tožilstvo ocenjuje, da je obtožni predlog zoper vse obtožene utemeljen in sodišču predlaga, da naj obdolženim odmeri primerno kazen, oziroma izreče primerno kazensko sankcijo. Pri Ivanu Janši naj kot obteževalno okoliščino sodišče upošteva okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno (2. odst. 41. člena KZ), to je, da se o pomembnih in finančno zavezujočih vprašanih dogovarjajo ljudje, ki so blizu stranki SDS ter Wolf, ki je že v preteklosti v povezavi z MORS bil udeležen v trgovini z orožjem (Izrael, maske), čeprav ima vlada (in je imela) preko svojih ministrstev dovolj kvalificiranih ljudi, ki bi to lahko storili brez obljube provizije in bi lahko bili oklepniki že v izhodišču najmanj za 10% cenejši – ali pa predviden dobiček Patrie za toliko večji. Ministru Erjavcu morda ne bi bilo treba podpisovati naročila oziroma pogodbe za gole karoserije Patrij brez koles in vsakršne oborožitve. Od predsednika Vlade bi bilo pričakovati, da bi s svojim lastnim ravnanjem izkazal, da je slovenska družba brez korupcije pomembna vrednota in tudi dobrina, ki omogoča v pogojih svobodne konkurence, da ni v prednosti tisti, ki obljubi plačilo in zato pridobi vso podporo in potreben vpliv, ampak tudi takšen ponudnik, ki zase ugoden rezultat doseže brez takšnega plačila. Namesto tega pa je bil sam udeležen pri korupciji in na pasivni strani po imenu omenjen v obtožnih aktih v treh državah, kar je neizpodbitno dejstvo. Kot olajševalno okoliščino je treba upoštevati nekaznovanost in tiste pozitivne lastnosti osebnosti, ki so v preteklosti prispevale k državotvornosti in utrditvi države in njenega položaja v mednarodni skupnosti. Pomembna olajševalna okoliščina je tudi skrb za otroka in nekaznovanost, vendar drugih pomembnih olajševalnih okoliščin ni najti. **Crnkovič** je kot izkušen podjetnik prav gotovo vedel, da je provizija, ki jo je Patria plačevala Rotisu, vključena v ceno oklepnikov in so zato tudi obljubljeni odstotki za TK, IC, JZ + stranko pravzaprav bodoča sredstva slovenskih davkoplačevalcev, vključena v ceno oklepnikov 8x8 in odvisna od slovenskega proračuna, kakor to velja za način poslovanja, v katerem posamezna gospodarska družba gradi svojo gospodarsko prosperiteto na priključenosti na slovenski proračun. Nekaznovanost je sicer pri Crnkoviču lahko pomembna

olajševalna okoliščina. Povsem neprimeren odnos do dejanja je opazen tudi pri Antonu **Krkoviču**. Na glavni obravnavi se je manifestiral tudi neprimeren odnos do pravosodnih organov Republike Slovenije in tudi do dejanj, ki so bila obravnavana, kar mu ni mogoče šteti kot olajševalno okoliščino, saj bi prav **vs**i **obdolženci** s svojim obnašanjem morali pokazati, da glede na svoje dejanske in zatrjevane vloge, kaj vse da so koristnega storili za državo, pravosodne organe prepoznavajo kot organe svoje lastne države, torej del tistega, za čigar prosperiteto naj bi se sami zavzemali in bili del teh prizadevanj. Pri Antonu Krkoviču naj sodišče kot olajševalno okoliščino sicer šteje njegovo nekaznovanost in tisti del njegove pretekle aktivnosti, ki je povezana z državotvornostjo, vendar te olajševalne okoliščine ne morejo prevladati nad obteževalnimi. Menimo, da so **vs**i **obdolženci** omadeževali **ugled države Republike Slovenije** (in to je **najvažnejša obteževalna okoliščina**), saj so svoj položaj, ki so si ga pridobili kot osamosvojitelji in ugledni politiki ali podjetniki in v povezavi s takratnim ali prejšnjim položajem v slovenski vojski, izkoristili za nečastna koruptivna dejanja, ki so jim v celoti dokazana. Izbira kazenske sankcije in njena odmera torej ne more mimo dejstva, da je ugled države prizadet tudi glede na istočasne potek postopkov v dveh drugih državah, pomembnih in uglednih članicah EU (to je Avstriji in Finski), ki sloni na istih historičnih dogodkih in očitkih, da je bila podkupnina na pasivni strani namenjena točno določenim osebam v Sloveniji in med katerimi so vsi obdolženci tudi izrecno omenjeni in tudi bivši predsednik Vlade RS Ivan Janša. Kljub nekaznovanosti Krkoviča in Ivana Janše in sedaj že nekoliko večjemu časovnemu odmiku od storitve kaznivega dejanja, kar gotovo predstavlja olajševalno okoliščino, pa ni mogoče prezreti, da sta v času storitve kaznivega dejanja oba izvrševala dve izmed najpomembnejših funkcij v državi. Pri Ivanu Janši gre za najvišjo funkcijo na področju izvršne oblasti, pri Krkoviču pa glede na visok čin in kandidaturo za načelnika generalštaba SV, torej za pomembno funkcijo na vojaškem področju. Prav ti dve funkciji pa sta bili izrabljeni za korupcijske delikte, pri katerih je zgolj pravočasnemu razkritju mogoče pripisati, da ni prišlo do izplačil - za navadne ljudi ali celo javne uslužbenke, ki živijo od plač – sanjskih zneskov, ki so mnogo višji od obravnavanih pri vseh že obsojenih storilcev za korupcijske delikte v Sloveniji in tudi v nekaterih drugih državah in se povzpnejo v stotisoče in milijone EUR, in sicer v odstotkih, ki jih izkazuje dokumentacija, ki jo je sodišče na glavni obravnavi tudi prebralo. Višina zneskov, glede katerih obdolženci nimajo prav nobenih zaslug, da jim niso bili tudi izplačani, seveda tudi kaže na težo dejanja in pomeni pomembno obteževalno okoliščino. Glede teh korupcijskih deliktov so državni tožilci v treh državah delovali povsem samostojno brez posvetovanj, kako vrednotiti posamezne dokaze, ki so si jih med seboj sicer izmenjali. Na utemeljenost slovenskega obtožnega predloga kaže že okoliščina, da so tožilci v treh državah prišli do enakih zaključkov glede obstoja korupcijskih deliktov. Absurdno bi bilo zato zaključevati, da je kogarkoli v Avstriji in na Finskem vodila kakšna politična motiviranost, še zlasti takšna, ki bi bila prenesena iz Slovenije kar na Dunaj ali drugam. Ob istih dokazih v treh državah bo zato tudi slovensko VDT RS predlagalo kaznovanje na podlagi argumentacije, ki je bila danes predstavljena. Predlog bo izrečen ločeno na glavni obravnavi ob koncu dela končne besede, ki jo bo prispeval še mag. Boštjan Lamešič.

Mag. Andrej Ferlinc
vrhovni državni tožilec, svétnik